ANUL II Nr. 336 6 PAGINI 3 LEI Miercuri 12 August 1942

Basarabia

Ziarul nouei vieți românești

Redacția și Administrația centrală și ipografia: Palatul Soc. Naționale de Editură și Arte Grafice „Dacia Traiană" București I, str. Sărindar, 5-7-9
TELEFOANE:
Secretariatul de Redacție: 3.52,91; Tipografia: 5.81.35

Abonamente: Un an 750 lei; 6 luni 400 lei; Pentru instituții 2000 lei

REDACȚIA DIN CHIȘINAU
STRADA MIHAIL EMINESCU No. 19
TELEFON 302
Taxa poștală plătită în numerar, conform aprobării Direcțiunii Generale P. T. T. No. 114.236/1942.

Solemnitatea constituirii secțiunilor Asociației Româno-Germane, desfășurată Vineri, 7 August, în aula Facultății de drept din Capitală

D. prim-ministru prof. Mihai Antonescu, asistat de d-nii: Baron von Killinger, ministrul Germaniei la București, prof. Ion Petrovici, ing. C. Bușilă, prof. Nichifor Crainic, prof. Alex. Marcu, etc. rostindu-și cuvântarea viu aclamată de asistența foarte numeroasă.

Drama Indiei

Autoritățile britanice din India au arestat pe Mahatma Gandhi și pe toți membrii congresului pan-indian, pentru atitudinea potrivnică engleză pe care o luaseră și prin care hotărîseră să înceapă lupta pentru eliberarea Indiei de sub dominația engleză. Faptul este extrem de semnificativ pentrucă el mărturisește nu numai starea de spirit din India dar și metodele pe care le utilizează guvernul englez al Indiei pentru a putea stăpâni populațiile din această parte a lumii, așa de greu încercate prin samavolnica diminație britanică. Anglia, care face atâta caz de libertatea popoarelor și care, prin meșteșugita ei propagandă, afirmă că în toate părțile imperiului ei există pace și ordine socială, deoarece toate popoarele conduse de Metropolă sunt mulțumite cu actuala stare de lucruri, se demască azi prin măsurile luate în India.

S'ar părea, pentru multă lume, a fi un mister mijloacele prin care Anglia a reușit să subjuge poporul indian care are o milenară civilizație și care este bine cunoscut pentru luptele acerbe pe care le-a dus pentru libertate. Cele 360 milioane de Hinduși sunt azi stăpâniți numai de un număr infim de agenți englezi, — numărul lor se ridică până la cca. 80.000 — care nu fac altceva decât să adâncească conflictele de natură religioasă care există de multă vreme între diversele caste. India este divizată în mai mult de 1500 caste religioase și în foarte multe partide politice, având fiecare un program deosebit. In nici o parte a lumii nu se aplică mai bine dictonul latin: divide et impera, ca în Indii, care reușesc a fi conduse de englezi numai din cauza lipsei de unitate națională și religioasă dintre Hinduși. Dar, astăzi, situația pare a lua o nouă intorsătură, deoarece lumea hindusă începe să aibă conștiința independenței ei pentru care înțelege să lupte și să se sacrifice. Deceniile dominației engleze, care a început din epoca Reginei Victoria, care la 1856 s'a încoronat cu împărăteasă a Indiilor, au dovedit că Anglia nu urmărește desvoltarea Indiei ci numai exploatarea bogățiilor ei și menținerea în stare primitivă a unui mare popor care cu multe veacuri înainte de Hristos a dat omenirii o civilizație pe care toată lumea o prețuește în mare măsură.

Poporul hindus începe lupta pentru libertate. Puterea Angliei este greu încercată și în această parte a lumii. Iar arestarea lui Mahatma Gandhi, acest mare naționalist și luptător indian, este o dovadă că situația în India este foarte gravă pentru Englezi și că zilele dominației lor sunt numărate. Pe scena lumii se joacă ultimul act al dramei unui mare popor care merită libertatea și independența. Iar revolta lui împotriva dominației engleze este foarte firească și ea, dacă până acum a îmbrăcat numai aspecte timide, azi se ridică violentă și cu toți sorții de izbândă pentrucă Anglia nu mai poate stăpâni un imperiu mult mai întins și mai numeros ca populații decât posibilitățile metropolitane de a-l stăpâni.

Drama Indiei face parte din procesul descompunerii imperiului britanic care a început să-și trăiască sfârșitul. Arestarea lui Mahatma Gandhi prefațează lupta pentru libertate a acestui mare popor demascând totodată și pe Englezi, precum și metodele lor de a domina, împotriva voinței lor, atâtea popoare numai pentru a le exploata și pentrucă lorzii să poată duce un trai împărătesc. In fond drama poporului indian face parte tot din lupta pentru dreptate și pentru libertate pe care atâtea popoare ale lumii o duc împotriva despotismului exploatator al Angliei.

Telegrama d-lui prof. Gr. Forțu către Mareșalul-Conducător

Domnul Mareșal Antonescu a primit din partea domnului prof. Gr. Forțu, următoarea telegramă:

„D. sale
D-LUI MAREȘAL ION ANTONESCU
Conducătorul Statului Român
București

Alăturea de toți bârlădenii cari fericiți primesc acum din nou din mâinile Domniei Voastre marea și frumoasa moșie a târgului lor, vă mulțumesc din toată inima ca delegat al lor, pentru aşa de înaltul act de dreptate cu care ați șters un lung șir de abuzuri și ați inaugurat și acolo o eră de dreptate și un mare îndemn la muncă spornică.

Dumnezeu să vă ajute și să vă țină pentru toate îndreptățirile mari cari își așteaptă ceasul lor.

Profesor GR. FORȚU"

ALCĂTUIREA SECȚIUNILOR Asociației Româno-Germane

Solemnitatea dela Facultatea de Drept,

„Asociația Româno-Germană", ale cărei principii generale și norme de activitate au fost enunțate în discursurile d-lui profesor Mihai Antonescu, vice președintele Consiliului de miniștri și al Baronului von Killinger, ministrul Germaniei la București în prima ședință, ținută săptămâna trecută, a pășit la organizarea definitivă și la trasarea programului de activitate.

Vinerea trecută, la ora 18, în Aula Facultății de Drept din București a avut loc ședința de constituire în secțiuni, cu care ocazie s'au stabilit, provizoriu, listele membrilor și s'au făcut propuneri pentru formarea comitetelor și secretariatelor comisiunilor.

După indicațiile d-lui Vice președinte al Consiliului de miniștri, Asociația Româno-germană s'a constituit în următoarele secțiuni: politică, socială, economică, tehnică și culturală.

La ședința de Vineri a participat un număr impresionant de personalități din viața economică, științifică și culturală a României. Din întreaga țară s'au primit telegrame și scrisori de adeziune din partea celor ce n'au putut lua parte la ședințele de constituire, mărturisind toți dorința de a colabora la adâncirea relațiilor dintre poporul român și german.

Numărul mare al celor ce au aderat, fie prin prezența lor, fie prin telegrame și scrisori, dovedește pe deplin că poporul român este pătruns de ideea că între România și Germania s'au stabilit legături indestructibile, menite să creeze o altă atmosferă în Europa de mâine. Unite pe frontul de luptă, prin jertfa de sânge, cele două popoare au trecut la realizarea instituțiilor care să pună în valoare prietenia româno germană.

Acest gând a fost precizat în cuvântarea ținută Vineri de către d. prof. Mihai Antonescu, care a spus: „Prietenia germano-română nu este numai o realitate scrisă cu sângele soldaților noștri, dar și o împletire de gând și de faptă, pe care o scriu și cei prezenți la această întrunire".

După cum a spus d. Prim-Ministru, popoarele german și român și-au unit soarta prin lupta comună pentru apărarea civilizației europene și ele rămân legate indisolubil și pentru viitor. Asociația româno-germană are rolul să desăvârșească această înfrățire, pecetluită cu sânge pe câmpul de onoare.

La ora 18, d. prof. Mihai Antonescu, vice președinte al Consiliului de Miniștri și președinte activ al Asociației româno-germane a sosit în Aula Facultății de Drept, însoțit de către Baronul von Killinger, ministrul Germaniei la București.

Discursul d-lui Prof. Mihai A. Antonescu Vice-Președintele Consiliului de Miniștri

Primit cu puternice aplauze și ovațiuni ale întregei asistențe d. prof. Mihai Antonescu, Vice-Președintele Consiliului de Miniștri și Președintele activ al Asociației Româno-Germane, luând cuvântul a spus următoarele:

EXCELENȚA,
DOMNILOR MINIȘTRI,
DOMNILOR,

Sunt fericit și mândru că Facultatea de Drept adăpostește din nou o inițiativă, care mărturisește astăzi că prietenia germano-română nu este numai o realitate scrisă cu sângele soldaților noștri, dar și o împletire de gând și de faptă pe care o dovediți cu prezența dvs. aci.

Am definit, așa cum mi-au poruncit crezurile mele românești, prietenia germano-română, la constituirea acestei Asociații.

Nu-mi trece prin minte ca să relau astăzi temeiurile care explică sensul și înființarea acestei noui Instituții de creațiune germano-română.

Ași voi însă, pentrucă este întâia oară când am prilejul să vorbesc românilor după ce m'am întors depe front, ași voi să folosesc acest prilej pentru ca să vă rostesc aci convingerea mea că prietenia germano-română, zidită pe întinsul blestemat al Rusiei, acolo unde umăr la umăr soldații germani și români luptă pentru dreptatea noastră comună, că prietenia aceasta trebue astăzi să fie considerată ca o adevărată temelie de istorie și că niciodată nu se poate săvârși, nici în Germania și nici aci, o faptă care să dezonoreze sângele care a curs (Aplauze prelungite).

D. Prof. MIHAI ANTONESCU

Domnilor, asociația germano-română are datoria să facă poporul nostru mai mult cunoscut în Germania.

Germania, așa cum cu atâta robustă sinceritate o spunea d. ministru von Killinger în ședința noastră de constituire, Germania cunoaște soldatul român, cunoaște poporul român, prin soldații noștrii și a început în ultima vreme să cunoască și poporul nostru.

Este o datorie pentru noi ca prin această Asociație să facem cunoscut poporul român așa cum este el cu întreaga lui conștiință, cu toate aspirațiile lui naționale cu toate drepturile și cu toate servituțile unei prietenii.

D. ministru von Killinger spunea în ședința de constituire. Prietenia este aceea care te ajută cu sfatul adevărului. Prietenia este întâi de toate expresia zilnică a sincerității, a onoarei și a recunoștinței.

Noi trebue să facem poporul român cunoscut cu toate valorile lui morale, să înfățișăm realitatea socială românească așa cum ea există.

Poporul român nu poate fi judecat după un popas trecător. D. prof. Mihai Antonescu evocă apoi încercările României din ultimele decenii și prăvălirea elitelor și a valorilor unității noastre naționale, care au putut da o impresie falșă asupra conștiinței și coeziunei românești.

Soldatul nostru a făcut să se simtă astăzi, a spus d. prof. Mihai Antonescu, că România acestor frământări nu este Neamul Românesc însuși, pentrucă neamul românesc poartă în el vocația unei mari unități, puterea unei mari creațiuni naționale și simțul unei mari răspunderi.

Dealtfel, unitatea cu care neamul românesc, din ceasul sfâșietor al prăbușirii granițelor și din ceasul greu al războiului, urmează și înțelege truda Mareșalului Antonescu (vii aplauze) unitatea aceasta este și ea o afirmare că români am fost, că români suntem și că nicio putere nici din afară și nici dinăuntru, nu va putea să clintească stânca mândriei și unității noastre.

Această afirmare de conștiință și putere românească, această afirmare de viață națională, nu numai pe câmpul de bătaie, dar în viața spirituală a neamurilor, în Europa de mâine, trebue s'o facă asociația germano-română cât mai cunoscută în Germania.

Germania trebue să simtă, prin opera și strădania noastră, că vrem să facem din lupta noastră de astăzi un temei al vieții de mâine.

Pe de altă parte trebue să facem ca tot ceeace se poate lua din Germania, începând cu mărețul exemplu al patriotismului, al privațiunii, al disciplinei naționale, dela credința oarbă a tineretului în destinul neamului și până la mașina cu care munca germană ajută munca omului, cu care industria germană sprijină ordinea socială și bogățiile naționale, toate acestea trebue să le absorbim ca un adevărat exemplu și să ni le însușim cu conștiința întreagă.

Trebue pe de altă parte să facem ca și Germania să fie mai mult cunoscută în România.

Ne amintim cum în epoca de strălucire a Romei antice, în epoca im-

(Continuare în pag. 5-a)

M. S. Regele Mihai I, însoțit de d. prim-ministru Mihai A. Antonescu, în zona de operațiuni a frontului împotriva bolșevismului

COPILĂRIA, DASCĂL PENTRU DRAGOSTEA DE NEAM

Există o legătură a locului de naștere care îți impune de multe ori o dragoste mai atentă pentru vremea copilăriei și pentru intimitățile pământului natal.

Când pleci pentru vreme îndelungată pe alte pământuri sau chiar într'o țară străină, amintirea îți aduce de față toată frumusețea aceea nemăsurată a începutului pe care îl dorești, dar la care nu te poți întoarce, înainte de toate că se împotrivește vârsta.

Legătura cu oamenii și cu locul însă, întodeauna capătă o temenicie mai adevărată și chiar mai puternică. Cu cât trece vremea și ne depărtăm de copilărie, cu atât neputința de întoarcere e mai grozavă și cu atât trebuința de a ține legătura cu trecutul acesta despovărat de orice fel de păcate e mai imperioasă și mai trainică.

Am văzut oameni în vârstă, cu mult în vârstă peste limita comună a unei maturități obișnuite. Peste poleiala căruntă a tâmplelor lor, trecutul turnase o lumină scumpă și neprețuit de rară ori de câte ori aceștia vorbeau de vremea grădiniței de copii, de vremea școalei primare ori chiar de vremea adolescenței, când liceanul cu haine îngrijite și cu cravata legată după ultima modă e un domn adevărat și poate chiar cu o măsură reală peste embrionara noastră pretenție a tuturor acelora care am trecut prin pielea acestui licean.

Ochii acestor bătrâni, deosebit de duioși când e vorba de atari amintiri, au ceva din fosforescența aceea înlăcrămată care întoarce înapoi până și pietrele, nu numai inimile.

Marele nostru povestitor Ion Creangă, pe lângă puterea lui extraordinară de a reda vremea copilăriei și a o îmbrăca într'o haină verbală de o frumusețe fără măsură, dacă nu ar fi fost animat de un sentiment de tot atât de puternică dragoste față de loc și copilărie, cu siguranță că nu ar fi lăsat nimic din aurul sufletului și al graiului său.

Copil teribil, legătura de mai târziu, care însă în mod nevăzut și nesimțit se produsese deodată cu toată sănătatea ghimbușlucurilor comise, Ion Creangă a putut să stăpânească mai bine de cât oricare și respect pentru loc și copilărie și dragoste nemăsurată. Și cu siguranță că dacă pe vajnicul povestitor l-ar fi prins răsmeriță din acestea împotriva bolșevicilor pentru loc și copilărie și dragoste s'ar fi făcut munte și s'ar fi revărsat în măliniș peste toată Rusia mai pârjolitoare decât orice fel de armă ucigătoare.

Putință de verificare noi am avut-o și cine a fost atent poate să-și dea seama în mod dosebit că ea s'a produs aevea.

Moș Ion Codreanu, răzeșul acesta încâlcit și prin nițică politică de partid pe care nu i-o luăm în seamă, rămânând sub ruși, a strigat, a țipat și-a spus cuvântul limpede și românește oridecâte ori a avut prilejul s'o facă.

Departe de a fi un Creangă, e totuși un moșneag asemănător lui și încă unul din cei mai reprezentativi. Copilăria lui a fost tot atât de plină și de aceea dragostea de țară și de moșie i-a rămas nemăsurată.

Cine a observat îndeaproape evoluția sentimentului de dragoste și de cunoaștere la copii, a putut să-și dea seama și de felul cum aceasta se produce.

La început, casa și gospodăria sunt lucruri grozav de mari pentru un copil. Cum l-ai depărtat de ele și după ce ochiul s'a săturat de noutate, cere să se întoarcă imediat de unde a plecat. Livada, câmpul, pe urmă capitala județului cu școala secundară, provincia și țara capătă pe măsură ce le poți vedea importanță deosebită. Te legi de ele tot așa cum te legi de frate, de părinți, de cine știe ce mici și proprii bucurii.

Din acest punct de vedere, Basarabia nu prea a putut să-și valorifice copilăria generațiilor ei de tinerețe. Inainte de toate, sub stăpânirea țarilor slavi lucrul nu numai că se făcea cu foarte multă anevoie, dar dacă se și încerca, drumurile copilăriei mergeau la Moscova, Harcov, Kiev, etc. Ori sufletul moldovenesc al generațiilor de copii basarabeni nu cerea înșeláciuni. Țara lui nu putea să fie decât tot una cu locurile și cu dragostea lui.

Și cei ce nu au putut să aibe măcar vagi cunoștințe despre țara de peste Prut și după 1918, întorși în Basarabia cu sufletul pervertit de decepțiunile făcute în copilărie prin orașele rusești, au rămas niște ratați care din punct de vedere cetățenesc nu erau nici ruși și nici români.

Străduința politicianismului de a fi pe placul democrației, a mai adăugat o notă de tribulație și de servilism streinilor și în deosebi iezuismului iar ca efect al acestei stări de lucruri, după douăzeci și doi de ani de des-

(Continuare în pag. 4-a)

ANGLO-SAXONII TREC PRINTR'O GRAVĂ ȘI PRIMEJDIOASĂ CRIZĂ MARITIMĂ

Punctul esențial al prolixului discurs rostit la radio de Cordell Hull este acela în care s'a spus că războiul nu poate fi câștigat rămânându-se în defensivă și că Statele Unite vor trimite aliaților toate ajutoarele cu putință.

Dar până acum ce au făcu? Dela începutul conflictului Statele Unite au căutat să ajute prin toate posibilitățile lor pe inamicii Axei. Toate normele dreptului internațional, doctrina libertății mărilor, doctrina lui Monroe, au fost nesocotite, căci atunci când Statele Unite afirmau că sunt neutre acționau ca beligerante, cerând totuș imunitate ca o nație neutră. Datează de ieri recunoașterea că cu șase luni înainte de declararea războiului forțele navale și aeriene nord-americane operau în sprijinul acelora engleze în apele Atlanticului. Aceasta nu este o revelație. Era un fapt cunoscut de toată lumea că acțiunea de patrulare americană constituia o participare în adevăratul înțeles al cuvântului la operațiile de război. De curând s'a și declarat cu oarecare lăudăroșie că un avion american condus de un echipaj american a descoperit în Mai 1941 cuirasatul „Bismark" atunci când englezii, după scufundarea vasului „Hood" pierduseră contactul. Indicațiile acestui avion au fost cele care au descoperit afarea cuirasatului german de către aparatele navei portavioane „Ark Royal", făcând astfel posibile acțiunile aerotorpiloare și navale. Trebue să amintim că acest fapt a slujit lui Roosevelt de pretex pentru a declara că prezența în emisfera apuseană a unei nave de bătălie de mare putere a dovedit primejdii ce amenințau America și necesitatea de apărare ce decurgea de aci. Atunci Roosevelt a proclamat starea de nemărginită emergentă națională, afirmând dreptul de a se pregăti împotriva unor eventuale ocupări de poziții strategice socotite ca avantposturi ale continentului american, cuprinzând în aceste poziții în afară de Islanda, și insulele Azore și Capul Verde.

Puterile Axei și Japonia au tolerat până în limitele extreme cu putință provocările și amenințările prin care americanii credeau că stârnesc groază. Când paharul s'a umplut evenimentele din Pacific au pus pe anglo-saxoni în fața groaznicei realități a unei situații neprevăzute și față de care s'au găsit nepregătiți. Și de atunci intervenția americană s'au dovedit a fi mai păgubitoare decât folositoare pentru englezi. Din Decembrie 1941 situația anglo-americană s'a agravat tot mai mult și iremediabil pe toate mările. In vreme ce pierderile traficului maritim anglo-american au atins o limită de înspăimântătoare gravitate, ambasadorul sovietic merge la Casa Albă să invoace urgența realizare a celui de al doilea front. In acest timp ziarele americane recunosc că situația este atât de serioasă încât amenință cu o criză și mai mare decât aceia dela Dunkerque și își dau seama că din pricina lipsei de tonaj problema celui de al doilea front este de nerezolvat.

De aci radio-mesajul lui Cordell Hull. Dar vorbelor și amenințărilor sale Tripartitul îi răspunde cu faptele, fapte ca niște grele lovituri de măciucă date pe țeasta plutocrației cârdașe cu bolșevismul.

Viața provinciei

Vizita P. S. Arhiepiscop Efrem

La Budești-Lăpușna

In ziua de 6 August a. c. (Schimbarea la Față a Mântuitorului Hristos) P. S. Efrem, arhiepiscopul locot. al Basarabiei, însoțit de P. C. Părinte Consilier al secției economice Ioan Știucă, a făcut o vizită canonică parohiei Budești din jud. Lăpușna.

Chiriarhul Chișinăului a fost întâmpinat de P. C. Părinte paroh Iacob Arvinte, care urându-i bun sosit, i-a făcut un raport amănunțit asupra mersului lucrărilor construcției nouei biserici ce se ridică în acest sat. I. P. S. Sa s'a interesat îndeaproape de stadiul lucrărilor, a stat de vorbă cu meșterii ce lucrează la ridicarea acestui sfânt locaș, cărora le-a dat îndrumările necesare. Seara, P. S. Sa s'a reîntors în Chișinău.

INVĂȚĂTORI BASARABENI

LA CURSURILE NSTITUTULUI ZOOTECHNIC DIN BUCUREȘTI

Ministerul Agriculturii și Domeniilor a hotărât să organizeze în cursul lunei August, cursuri de inițiere pentru un număr însemnat de agenți zootechnici, care după terminarea cursurilor să poată da îndrumările necesare țăranilor noștri.

La aceste cursuri, ministerul culturii naționale a aprobat ca să participe și un număr de învățători, câte unul din fiecare județ.

Din Basarabia au fost recomandați de Directoratul Invățământului și Cultelor — secția învățământului primar, următorii învățători care au și plecat la București spre a asista la aceste cursuri: Ceaglic Alexandru din jud. Bălți; Pintilie Gheorghe-Ismail; Lungu Ion-Cetatea Albă, Nestor Constantin-Soroca, Oancea H.-Chilia, Bodiu Gheorghe-Orhei; Boldișor Alexandru-Lăpușna; Lepădatu V.-Cahul, Știrbet V.-Tighina.

La aceste cursuri se vor preda toate problemele privind avicultura, creșterea viermelor de mătase, a iepurilor de casă etc.

După terminarea cursurilor acești învățători vor primi rolul de îndrumători județeni în chestiuni de specialitate.

DIN SOROCA

O vizită la cazarma „13 Septembrie" secția pompieri

Dela primul pas făcut în curtea acestei cazărmi, ordinea, curățenia și spiritul de gospodărie care domnește aici, impresionează ochiul în mod plăcut. Sirele de fân, stivele de lemne, straturile de zarzavat și flori ca și albul imaculat al zidurilor te face să crezi că te găsești în curtea unui boer de viță sau într'un castel și nu într'o cazarmă ostășească. Pătrunzând în interior, curățenia ca și ordinea în care sunt aranjate cele mai mici piese, te țintuiește. Dormitorul în care sunt cazați ostașii, din cadrul Secției sus menționate, se păstrează în cea mai exemplară curățenie; dușumelele fiind spălate zilnic și unse cu gaz, pe fiecare fereastră putând admira vase încărcate cu flori cu miros îmbătător, reînoite mereu de sprintenii pompieri. Garajul pentru păstrat aparatele de serviciu ca: pompe de incendiu, moto-pompa, etc. are la fel dușumelele unse cu motorină, totul găsindu-se în aceiași stare de perfectă higienă. Am admirat ordinea impecabilă ca și grija deosebită în care se păstrează vehiculele din remiză: pompele, trăsurile, docarele, etc. Caii care sunt de pur sânge ce deservesc această secție, sunt întreținuți în condițiuni, am putea spune occidentale. Lumina, aerisirea și salubritatea grajdului, fiind ca și a unei locuințe umane. Bucătăria și sala de mese sunt mult mai bine aranjate și întreținute ca a multor birturi din orașul nostru: covoarele de pe pereți, culerele, dulapurile frumoase de veselă, oglinzile și tablourile Regale și istorice, dând încăperilor un aer de familiaritate și bună dispoziție. Prin truda comandantului acestei cazarme, „Foișorul de observație" dintr'o simplă ruină, în care s'a găsit la data reocupării orașului din ghiarele fiarelor bolșevice, s'a reconstruit din cărămidă roșie, dominând astăzi orașul prin înălțime. Ostașii energici, spirituali și sănătoși, dovedesc că în cadrul acestei unități, se simt tot așa de bine ca și la vetrele dela care s'au adunat pentru a-și servi neamul. Cu o astfel de conducere și bună gospodărie a bunurilor Statului, ne putem mândri ori când, meritele aparținând în special d-lui plot. Stan Stoica, comandantul secției de pompieri locale, care din prima zi a instalării în această cazarmă, a căutat să facă din ea un cuib plăcut și atrăgător pentru ostași, cu o ambianță ce te îmbie și te recrează.

Funcționarea Căminului de Ucenici „Ștefan cel Mare"

In marea grijă ce o poartă Mareșalul nostru copiilor țării, nădejdea de mâine a neamului, a dispus pentru ca pe ori unde se simte nevoia și posibilitățile permit, să se înființeze cămine în cadrul cărora tinerele vlăstare fără sprijin, să găsească o hrană bună, un adăpost cald și un real concurs în crearea unei surse de viitor, susținând prin aceasta [illegible] potențialul de viață al nației. In acest sens, Președinția Consiliului a și alocat suma de 80 milioane lei. Un astfel de cămin a luat ființă și în orașul nostru funcționând în prezent în imobilul din Strada Regele Carol 33, oferind hrană și casă la un număr de 25 ucenici, toți absolvenți ai cursului primar elementar, copii de țară, de origină etnică română, între 14—16 ani, orfani sau cu situație materială precară. Acești ucenici sunt angajați cu contracte scrise, prin Oficiul de muncă și plasare, pe 3 ani, la diferite ateliere locale, în cadrul cărora depun muncă conștiincioasă, în scopul însușirii unui meșteșug. Masa, care constă din una pâine pe zi, 2 feluri de mâncare și câte un sfert kgr. lapte dimineața și seara, respectivii o primesc deocamdată la Cantina Ocrotirilor Sociale, deoarece Cantina Căminului este în curs de organizare. Pentru întreținerea acestui tineret, Prefectura locală prin grija d-lui prefect M. Dimitriu a acordat suma de lei 50.000 pentru hrană, iar primăria a asigurat masa zilnică la un număr de 4 ucenici dela uzină.

Pentru reparația și amenajarea căminului, Directoratul Muncii și Asigurărilor Sociale-Chișinău a aprobat suma de lei 490.000. Prin stăruința d-lui Mihai Adam, directorul și sufletul acestui cămin, s'a obținut dela regimentul local, 40 paturi de fier, pentru găzduirea tineretului.

Tot în acest sens, s'a primit dela comisia de repartizare a bunurilor, cearșafurile și plăpumile trebuitoare. Copiii sunt vioi și sănătoși. Execută cu toată conștiinciozitatea progamul de lucru în ateliere, iar în orele libere lucrează în grădina amenajată în vecinătatea școlii sub directa supraveghere a d-lui M. Adam, care prin grija părintească ce le-o arată, a procurat tinerilor respectivi și cărți de lectură cu conținut moralizator, organizând „in mic" o bibliotecă a căminului. Activitatea ce se desfășoară în cadrul acestui cămin care vine să suplinească lipsa părinților în creșterea, educarea și pregătirea unui viitor copiilor fără sprijin în societate, ne îndrituie să apreciem cu toată lauda, stăruința și munca depusă de d. M. Adam, directorul căminului, omul care și-a înțeles în deplin chemarea în acest post. O bună parte din merite se cuvin autorităților locale, în primul rând prefecturei care a dat oricând dezinteresat sprijinul, inițiativelor ce privesc asistența socială.

Din Tighina

Activitatea unui cămin cultural. — Căminul cultural din com. Varnița-Tighina având ca președinte pe păr. Alexandru Busilă și vicepreședinte pe d. inv. director Negoiță Nicolae, în cadrul muncii de războiu cu concursul Batalionului Fluviu de sub comanda d-lui maior Bratosin, au organizat o frumoasă serbare cu caracter național cultural la care și-au dat concursul elevii și elevele de curs secundar din comună. Serbarea a constat din coruri diriiate de subt rez. Manafu, dansuri naționale sub conducerea d-lui inv. Negoiță, recitări și dialoguri, rostite de elevii localnici.

Demn de menționat cu elogii faptul că d. maior Bratosin, din proprie-i inițiativă a construit șoseaua principală din com. Varnița, bătută cu pietriș durabil provenit din carierele comunei. Se cuvin toate elogiile d-lui maior Bratosin care în mod neprecupețit și fără preget înțelege să se încadreze în munca pentru ridicarea culturală și economică a satelor basarabene.

BASARABIA

Ca sabie imensă, cu vârful îndoit,
Pe Nordul Bucovinei, sub Nistrul arcuit,
Stă'ncinsă peste Țară, gigantic pân' la Mare,
Luptând cumplit de veacuri, cu hoardele barbare.

Ni-i vatră geto-dacă, din vremi străvechi în care,
Puternice — la Nistru — zăgazuri de-apărare,
In calea năvălirii, ordiilor grozave
Viteji daci durară, vestitele lor dave.

E fiica mult departe, pe care mama-i Romă,
Din turnul ei de glorii, din falnica ei domă,
Și astăzi încă-o ține cu brațu-i Suveran,
Cuprinsă peste mijloc, de „Valul lui Traian"

Ni-i sora ce la sânu-i a strâns îmbrățișați,
Uniți întâia oară simbolic pe-ai ei frați,
In Sud pe Basarabii, ei ctitori primi, Munteni,
Și'n Nordu-i pe Mușatini Voivozii Moldoveni.

Ni-i strașnică centură de tari cetăți, în salbă,
Hotin, Soroca, Bender, Orhei, Cetatea Albă,
Ce stau ca stânci înfipte, în timpul infinit,
Păzind acerb hotarul străvechi din Răsărit.

E culme sanitară, ce pururi a oprit,
A ars cu fierul roșu, cangrena și-a stârpit,
Microbul anarhiei, puhoiul cel sălbatic,
De holere și ciume din hăul asiatic.

Pământ de vitejie, cu aprigi călăreți,
Și toți glotașii vajnici, ce-și apără semeți,
Credința și căminul, orașele bogate,
Și țarinile pline, de holde 'mbelșugate.

Loc sfânt, în care-atâția mușatini, basarabi,
Arcași vestiți și vornici, spătarii și pârcălabi,
Pioși spre cer și'nalță, din vremuri voivodale,
Chinovnii-mari și schituri, biserici, catedrale.

Străveche ctitorie cu vechi peceți domnești,
Hrisov de răzășie, din jertfe ostășești,
Cu drepturi sacrosante, ca numai noi Românii,
Pe plaiurile-i mândre să-i fim în veci stăpânii.

Și leagăn, ca ne este din anii legendari,
Atâtor minți de geniu, atâtor oameni mari,
Ce'ntregii Țări durară, granit de vesnicie,
Prin opere celebre, prin legi și vitejie.

Căci ea pe cronicarul, pe cel mai învățat,
Din câți avut-a neamul întreg român ne-a dat,
Cu cronicile-i vițe, din tare trunchi latin,
Cu tâlc adânc în slovă ș'n graiu, Miron Costin.

Și ea ne-a dat pe Domnul, tot cel mai învățat,
Din câți au stat pe Tronuri și care-a luminat,
Chiar Rusia întreagă atâția ani în șir,
La curtea' împărătească, Dumitru Cantemir.

Tot ea pe Lăpușneanu, deasemenea ne-a dat,
Cel care-atâtea sfinte locașuri a'nălțat,
Și-atât de strălucite, frumoase și senine,
Că sunt oricând podoaba, întregii lumi creștine.

Ne-a dat pe briliantul superb din Chișinău,
Cu-atâtea fețe lucii, cu vii sclipiri, Hajdău,
Creștinul, patriotul, istoric erudit,
Savant, în toată lumea științelor, vestit.

Ne-a dat pe Vodă Lupu, acel ce-a dăruit,
Supremei arte-a lumii, acel neprețuit,
Cap d'operă minune pe „Trei Ierarhii"-care, 1)
Nu-și are pe tot globul creștin asemănare.

Și chiar cea mai frumoasă cântare-a limbii noastre,
Ca murmurul de unde, pe lacurile albastre,
Cu farmec sfânt de strană, de doină și alean,
A scris-o Mateevici, ce-i tot basarabean.

La fel Alecu Russo și Donici și Stamate,
Și Buzdugan și Sârbu, cu pagini minunate,
De-adâncă 'nțelepciune, în scris fermecători,
Ai scumpei Basarabii sunt fii și scriitori.

Ba chiar acea Domnie frățească de unire,
Ce-a pus lui Cuza Vodă nimb sfânt de nemurire,
Cu-atâtea mari reforme, nu tot basarabeanul,
De neam, a închegat-o, Mihai Cogălniceanul?

Dar chiar și acel falnic și brav erou strateg
Al armelor române, vestit pe globu'ntreg,
Din crunta bătălie, numită de'ntregire,
Ce-a dus apoi la marea izbândă și unire.

Și care și Guvernul, oricând primejdii mari,
Cădeau asupra Țării, tot umerii săi tari,
L-au dus cu bărbăție, și care-al nostru Stat,
De ciuma bolșevică, la vreme ne-a scăpat.

„Tătucul Averescu", așa cum în războI,
Cu toți îl denumiră, ai săi ostași eroi,
Speranța lor unică, pe frontul moldovean,
Acest destin al rasei nu-i tot basarabean?

Deci lance basarabă și spadă mușătească,
De Prut și Nistru'ncinsă, tu nu ești românească?
Dar care creer negru, de cap nesănătos,
Putu concepe-un astfel, de sperjur odios?

A, nu! Ce spun eu oare? Da! Nu ești românească!
Ci tu cu-atâtea glorii, bravură strămoșească,
Și-atâtea mari creații, ești însăși Românie,
Căci chiar tu'n mare parte, i-ai pus doar temelie.

O, bravă amazoană, cu ochi ca spectrul mării,
Cu pieptul cel mai tare, de fier și foc al Țării,
Acerbă sentinelă, spre zariștea barbară,
Și mândra Cosânzeană cu trup de primăvară,

Martiră basarabă! Azi toată omenirea,
Iți laudă trecutul de glorii și mărirea,
Căci sângele-ți din coapse, mereu crunt sfâșiate,
A dat viață lumii din vest, civilizate!

Ioachim Fuioagă

1) Biserica Sfinții Trei Ierarhi din Iași.

Activitatea economică, comercială industrială

și culturală în jud. Chilia Nouă

In urma ordinelor și instrucțiunilor date de S. S. A. și Guvernământul Basarabiei, a luat naștere în Chilia Nouă, Oficiul economic județean, care lucrează sub autoritatea și prestigiul prefectului de județ, d. dr. Aurel Bejan și sub conducerea pricepută a d-lui Ioan Vlad, directorul oficiului, licențiat al Academiei Comerciale din București.

Deși capitala acestui județ nu are nici o legătură de cale ferată și drumurile și șoselele sunt încă rele, totuși activitatea pe tărâm economic și social nu stagnează în nici un oraș sau cătun de pe raza județului.

Din datele statistice care stau la îndemână ori cui se poate vedea că județul Chilia, datorit conducerii înțelepte și energice a prefectului său d. dr. Aurel Bejan, se poate număra printre primele județe din Basarabia care a concurat în mod energic și masiv la planul general de aprovizionarea țării, în special a regiunilor deficitare din Ardeal cu sute de vagoane de porumb, care au fost colectate și distribuite la timp prin agenția Incoop Chilia cu concursul Centrului de Exploatare Teritorial Chilia.

Agenția Incoop Chilia a înființat aproape în fiecare oraș și comună de pe raza acestui județ, cooperative de consum și producție, prin care se pot împinge până la cel din urmă cătun alimentele de prima necesitate, îmbrăcăminte și încălțăminte pentru satisfacerea cerințelor de fiece a populației.

Funcționarii de toate categoriile fac parte ca membri din aceste cooperative, iar în capitala județului a luat naștere cooperativa „Soare Răsare". S'ar putea spune că membrii ei sunt sută în sută intelectuali ai orașului, iar cooperativa „Alexandru cel Bun" pe lângă intelectuali, are ca membri o mulțime de locuitori, ocupându-se cu diferite îndeletniciri.

Negustorii județului au fost grupați pe articole de prima necesitate, activând paralel cu cooperativele amintite la aprovizionarea locuitorilor de pe întreaga rază a județului cu alimente, îmbrăcăminte, încălțăminte și diverse alte articole necesare vieții agricole, comerciale, industriale și sociale.

Se lucrează intens pentru înființarea unei cooperative a muncitorilor din portul și orașul Chilia spre a fi aprovizionați cu mai multă ușurință, pentru ca întreaga aprovizionare a județului să fie făcută numai prin cooperative și prin negustorii existenți de pe raza acestui județ, pentru a nu se mai înființa diferite economate și magazine orășenești și sătești, care din lipsă de fonduri și de personal alpt și priceput n'ar putea face față cerințelor membrilor săi.

Oficiul Economic județean Chilia, sub conducerea d-lui Ioan Vlad, ajutat de personalul existent al oficiului și de conducătorii Camerei de comerț, ai Camerei de muncă și al Incoopului, lucrează intens pentru organizarea asociațiilor de negustori, încadrarea tuturor țăranilor în cooperativele amintite ca și a tuturor intelectualilor, muncitorilor și liberilor profesioniști, pentru a fi afiliați și deserviți de Centrala de aprovizionare județeană care în scurt timp va lua naștere, înfrățind și afiliind toate organizațiile de interes general sub conducerea și coordonarea Oficiului economic județean, în conformitate cu ordinele și instrucțiunile date de Guvernământul Basarabiei și subsecretariatului de Stat al Aprovizionării.

Oficiul economic județean, cu toate că nu este încă încadrat cu întregul personal prevăzut de ordine și instrucțiuni, totuși desfășoară o vastă activitate pe tărâm economic având de supraveghiat și aplicarea instrucțiunilor referitoare la treeratul cerealelor, verificarea și înregistrarea rezultatelor, care este o operațiune extrem de grea în acest județ, din cauza că 90% din locuitori execută treeratul cu ajutorul cailor.

Din raportul de inspecție al d-lui Ion Vlad, directorul oficiului economic și inspector șef al județului, se constată greutățile cu care se luptă notarii și funcționarii comunelor pentru aplicarea strictă a instrucțiunilor date de minister din cauza întârzierii sosirii îndrumărilor ca și din cauza personalului însărcinat cu complectarea anexei No. 1 la instrucțiuni și a bonurilor de treer, personal care este sau concentrat sau ocupat cu alte misiuni date de ministerul căruia aparține.

Recolta anului 1942, de grâu, secară, orz, ovăz și mazăre, Se lucrează riguros și conștiincios la aplicarea instrucțiunilr date de S. S. A. și a Guvernământului Basarabiei pentru a se ajunge la rezultate cât mai frumoase, ținându-se seama de greutățile prin care trece țara.

Pe raza județului s'au pus în funcțiune diferite mori ale statului și diferite mori comerciale care deservesc interesele localnicilor și interesele unităților militare ce sunt prin partea locului.

Date statistice și explicațiuni detaliate referitor la organizarea, încadrarea, capacitatea economice și financiară a tuturor întreprinderilor organizațiunilor și asociațiilor specificate mai sus, le vom da pe ramuri de activitate într'un număr viitor al ziarului nostru.

D. Moraru Slivna

Alunecări de teren în plasa Călărași

După cum am arătat la timp, pe la mijlocul lunii Aprilie a. c. s'au produs alunecări de teren în mai multe părți ale județului Lăpușna.

Cel mai mare procent dintre acestea s'a produs însă în județul Lăpușna având de suferit de pe urma lor vreo 380 de gospodării.

Aceste gospodării sunt totalizate din următoarele sate, în care s'au înregistrat alunecările: Sadova, Bahmut, Lozova, Horodistea, Voicinet, Călărași, Vorniceni, Sipoteni, Gălești, Nișcani, Recea, Răciula și Pitușca. Adică în total treisprezece sate, având de suferit în primul rând casele și numai un procent mai mic — terenurile fără construcții.

Invitat de prefectură să întocmească un tablou nominal cu aceste alunecări și pagubele produse, d. prim pretor Iarovencu al plășii Călărași a arătat cât sunt de mari pagube.

Pentrucă venind toamna și altă primăvară procesul alunecărilor mai mult sigur va continua d. pretor a stabilit și concluziile necesare pentru rezolvarea problemei.

Astfel d-sa, atât în raportul către Guvernământ, cât și în cel către d. prefect, stabilește ca absolut necesare următoarele măsuri: 1) să se deplaseze la fața locului ingineri specialiști pentru a stabili noui vetre de sat; 2) să se dea oarecare ajutoare sinistraților și 3) să se stabilească un tip special de casă, pentru cele ce urmează să fie construite pe noua vatră.

Noulle vetre, specifică d. prim pretor ar fi bine să fie stabilite ori pe imaș ca la Sipoteni, ori pe terenul marilor proprietăți ca la Călărași și Nișcani.

Scrisoare către Ivăncenii Orheiului

Cu puțin timp în urmă, în coloanele acestui ziar mi-a fost dat să fiu părtaș pe această cale la una din cele mai frumoase manifestații naționale — patriotice și religioase, petrecută în pitorescul sat Ivancea din jud. Orhei.

Și dacă, așa cum aș vrea să se întâmple, această scrisoare va ajunge și o veți citi, iubiți Ivănceni, atunci mirarea să nu vă fie mare, crezând că activitatea satului și conducătorilor D-tre nu se vede, nu se citește și simte, ci dimpotrivă, pretutindeni se prețuește din acelaș număr de ziar era vorba de impresionanta solemnitate național-patriotică și religioasă la Ivancea-Orhei cât și sfințirea monumentului Eroilor la Brănești — această comună.

In ambele articole, se oglindește progresiv grija și munca pentru ridicarea acestor sate orheene.

Articolul spune: „Solemnitățile populare sătești au totdeauna un farmesc deosebit și un duh mistic foarte simțit. In satul Ivancea aceste solemnități sunt totdeauna mai impresionante prin faptul că se petrec într'un sat de oameni înstăriți și foarte solidari la astfel de manifestări. Intreaga suflare a satului, în aceste cazuri o găsești acolo.

Cadru încântător îl dau casele mari cu exterior artistic și gospodării frumos aranjate".

Din rândurile de mai sus, așa cum corespunde adevărului, ușor se poate vedea: solidaritatea culturală și înstărirea economică gospodărească a acestui sat.

Articolul mai spune că după ce în cadrul subcercului pastoral un sobor de 10 preoți în frunte cu ic. stav. Ion Cărăuș și cu răspunsurile leturgice date de corurile conduse de către cântăreții: Andrei Popovici și S. Ismană au oficiat sf. liturghie, mulțimea a pornit cu drapele și podoabe bisericești, în procesiune la mormântul eroului Dimitru Ionescu — căzut în războiul actual, unde s'a oficiat un parastas pentru veșnica odihnă a sufletului acestui erou, cu care ocazie au vorbit ic. stav. I. Cărăuș, pr. S. Sfetescu și inv. D. Arsenie.

Se mai spune mai departe, iubiți Ivănceni, că îndreptându-vă către școală, ați dat o prea frumoasă serbare cu caracter național-patriotic, unde de asemeni s'a evidențiat munca d-nilor învățători: Ilie Scripnic și Eust. Tepordei. Din fastul acestor festivități se vede, după cum evidențiază vrednicul primar Andrei Popovici, că ați contribuit la Impr. Rentregirii cu suma de 550.000 lei, ați făcut mari danii pentru ostași și monumentul eroilor, apeductul, renovarea școalei, bisericei și împrejmuirea cu zid a cimitirului și bisericii — și hotărând a ridica o cruce comemorativă, în amintirea intrării triumfale în sat a armatelor desrobitoare.

Tot mulțumită concursului D-stre se vede că în satul Brănești din această comună, unde energicul inv. E. Tepordei are o lăudabilă activitate, prin munca de sculptor a săteanului Ștefan Rotaru s'a ridicat un monument al eroilor și s'a sfințit și pus în funcțiune apeductul „Isvorul Samarinencii". Se vede de-aici o muncă și o stăruință neîncetată atât din partea conducătorilor cât și a D-tre.

Vă cunosc spiritul de hărnicie și muncă, de atunci de când am fost învățător în satul D-tre împreună cu soția mea — și ea învățătoare și când în acelaș timp v'am fost primar și președinte al căminului cultural — nou înființat, putând realiza cu D-stre în sat și comună atâtea lucruri frumoase, ca de pildă: construirea șoselei cu piatră, renovarea școalei, înființarea căminului cultural cu farmacie, bibliotecă și bogate manifestațiuni culturale, poduri, podețe, drumuri, ecilizarea satului, și alte fapte.

De atunci, din 1938 și până azi sunteți după cum se vede într'o continuă stăruință și muncă ziditoare.

Se vede, că sunt mereu în cercul unei munci pentru binele satului și a D-tre putând să mă mândresc că am fost și eu dascăl și primar în satul D-tre. Un lucru aș vrea încă să nu uitați: susținerea și activitatea căminului cultural, și continuarea șoseluirii drumului comunal către șoseaua Chișinău-Orheiu.

Vă trimit de-aci din depărtare salutul meu călduros și vă asigur că munca D-tră va aduce la ridicarea și prosperarea totală a satului și deci și statului românesc.

Inv. Ion C. Stoian

IN BASARABIA SE SIMTE NEVOIA

DIGURILOR DE CANALIZARE

Prin poziția sa geografică Basarabia este brăzdată de o sumedenie de văi, cari sunt și binefăcătoare, dar în aceaș timp produc pe multe locuri stricăciuni foarte mari. Astfel majoritatea acestor văi sunt inundabile, încât terenurile depe văi aproape niciodată nu pot fi exploatate.

Cine cutreeră astăzi Basarabia poate vedea cum cele mai fertile terenuri sunt necultivabile, tocmai din cauza acestor inundații. Acolo unde împrejurările au permis s'au făcut diguri de canalizare, cum de exemplu se observă pe linia Chișinău, Tighina, astfel că Valea acestui râu până dincolo de stația Mereni este cultivabilă, nepierzându-se nici o palmă de pământ. După informațiile noastre și alte văi urmează să fie înzestrate cu asemenea diguri pentru a salva cel mai bun teren productiv al Basarabiei.

DIN BĂLȚI

Omorât de un zid de casă

Tinerii Ion Sauleac și A. Derevenco, din cartierul Slobozia-Nouă pe când lucra pe str. Regele Ferdinand din Bălți la scoaterea cărămizilor din dărâmăturile clădirilor ce au fost distruse de bombardament, un zid de casă s'a prăbușit peste ei.

Sauleac a fost omorât pe loc iar Derevencu și alți lucrători s'au ales cu răniri grave. Se fac cercetări.

Blocarea lânei

Primăria din Bălți, printr'o ordonanță aduce la cunoștința proprietarilor de oi că toată lâna rezultată din producția anului 1942 este blocată pentru Armată. Proprietarii de oi sunt obligați a livra din producția lor pe anul în curs o cotă fixată de lână nespălată destinată armatei, calculată de fiecare oaie, indepedent de cantitatea produsă.

Proprietarii între 1—10 oi vor preda 800 grame lână de oaie, peste 10 oi — un kg., iar proprietarii de oi turcane vor preda a câte 1½ kg. Prețul lânei „țigaia" 200 lei kg., „Spranca" 290 lei kg. și lâna „merinos" 400 lei kg.

Amânarea cursurilor pentru comandații premilitari

Cursurile pentru pregătirea comandanților de subcentre P. P. și a șefilor de subcentre E. E. ce urmau să se deschidă la Bălți între 4—17 August a. c., au fost amânate pentru toamnă.

Edilitare

Pentru a da orașului un aspect civilizat în ce privește ordine și curățenie, Primăria a dispus ca toți proprietarii, chiriașii și custozii clădirilor din oraș să se îngrijească ca porțiunile de teren din fața caselor lor să fie plivite de buruieni, măturate și stropite zilnic cu apă.

De asemenea s'au luat măsuri de curățirea centrului orașului de cărămizi rămase de pe urma bombardamentului din vara anului trecut. Cărămizile se transportă pe terenul din cartierul „Pământeni", unde se procedează construirea din acest material a unui spital mare.

Viaţa Chişinăului

DESMINŢIREA UNEI PREJUDECĂŢI

Printre atâtea şi atâtea pricini cari au contribuit ca lucrurile să meargă până mai deunăzi aşa de prost în ţara noastră, sunt şi prejudecăţile false cari au întreţinut mentalitatea publică.

Aceste prejudecăţi, asemeni unor lipitori ne-au slăbit toată vigoarea sufletească, moleşindu-ne şi făcându-ne să renunţăm la orice iniţiativă care ar fi schimbat lucrurile în mai bine.

Căci tocmai şi aceasta e urmarea unei prejudecăţi false, care pune stăpânire pe opiniunea unei societăţi: face să dispară încrederea sufletească, taie dela jumătatea lor planurile de reformă şi biatea lor plenurile de reformă şi biatea pe cel ce are curajul să cerceteze situaţiile dela origine şi la faţa locului.

Sunt prejudecăţi cari în urmările lor echivalează cu o sinucidere.

Ceea ce-i mai interesant, e că aceste prejudecăţi, cari îţi cer atâta curaj pentru a le înfrunta, sunt aproape întotdeauna puse la cale şi întreţinute de o mână criminală, care tocmai şi urmăreşte această secătuire şi sufocare spirituală.

Iată numai departe decât frumoasa prejudecată, că românii şi dintre aceştia în special moldovenii şi basarabenii, nu's capabili să se angajeze în iniţiative comerciale.

Mentalitatea aceasta, care la un moment dat pusese stăpânire şi pe convingerile parlamentarilor, a fost lansată şi întreţinută cu bani grei de Jidani.

Se ajunsesă până acolo că cine spunea altfel decât că singuri Jidanii erau făcuţi de Dumnezeu pentru a se ocupa cu negoţul, risca să fie arătat cu degetul pe stradă, caricaturizat şi atacat în presă şi în ultima instanţă era ispitit cu arginţi ca să tacă adevărul.

Dacă rămânea însă tare până la urmă, se încerca până şi sugrumarea lui.

Rezultatul a fost că nici un ţăran de prin satele basarabene nu se încumeta să ia iniţiativa deschiderii unei prăvălii şi atunci când îl invitai şi-l îndemnai să o facă îţi răspundea: „noi nu suntem făcuţi pentru asta".

Prejudecata prinsese de minune. Iuda îşi putea face mendrele în voe.

In felul acesta rând pe rând au fost acaparate toate bogăţiile ţării, prisosul mergând pentru organizaţiile sioniste internaţionale, congrese evreeşti, literatură subversivă, orfelinate şi azile jidoveşti şi atâtea altele.

Nu mai vorbim de urmările imediate ale acestei uriaşe afaceri, de adormire şi prostire a opiniunii publice ca: înjghebarea de către fiecare jidan a unei gospodării milionare, beneficierea de toate bunătăţile pământului, trimiterea copiilor lor la cele mai înalte şcoli şi atâtea altele.

In schimb românul, îşi omora vitele aducându-le marfă dela oraş, îi spăla podelele şi-i vindea pe un preţ de râs tot ce producea gospodăria lui mai bun.

Dar dat fiind că Dumnezeu a aşezat ca lucrurile să-şi facă singure dreptate, nelegiuirea trebuea să cadă.

A trebuit însă pentru aceasta să se întâmple grozavele zguduiri din 1940—1941 şi să se producă războiul ca să ne dăm seama că am fost traşi pe sfoară şi că la mijloc era o prejudecată care ne aşezase mentalitatea pe un scaun de ceară.

Astăzi asistăm cu toţii la desminţirea acestei false prejudecăţi şi constatăm miraţi şi bucuroşi cum că românul nu numai că are aptitudini de negustor, dar că chiar e şi mai priceput ca jidanii.

Că nu se pricepe la hoţii aşa de bine, asta e altăceva şi nici nu i-o dorim. Căci în timp ce jidanul se conforma prescripţiunilor talmudice, românul e creştin şi-şi orânduieşte viaţa după prescripţiunilor evanghelice.

Rezultatul înregistrat în Basarabia după un negoţ românesc e excelent.

Faptul n'are decât să ne bucure. Nu stăt însă numai pentru faptul că în urma acestui rezultat favoabil am avut o ocazie. Să ne convingem de posedarea unor aptitudini şi priceperi cari ne fuseseră contestate, ci şi pentru venitul mare cu care se va alege ţara de aici.

Căci îmbogăţindu-se câte 4—5 ţărani în fiecare sat se îmbogăţeşte indirect ţara, bogăţiile acestea nefiind nici o dată aruncate vre unei oculte internaţionale, ci rămânând indirect ale statului.

Deasemeni dacă 5—6—7 copiii în plus vor pleca de pe urma veniturilor negustoreşti la şcoli înalte, câştigă tot ţara.

Iată aşa dar ce rezultă pentru ţară din prezenţa unei prejudecăţi cât şi din desminţirea ei.

In primul caz moartea economiei naţionale, în al doilea reînvierea ei.

Dar mai sunt şi prejudecăţi cari au încercat să ne pervertească însuşi sufletul.

Despre acestea însă, altădată.

Al. V. Dubăsari

Iniţierea agricolă a învăţătorilor din Basarabia

Cursurile dela Chişinău şi Cocorozeni

Cuvântul d-lui general Guvernator

Guvernământul Basarabiei prin Directoratul Agriculturii, a luat iniţiativa organizării unor cursuri cu învăţătorii din regiune pentru a-i iniţia în domeniul agriculturii şi ramurile anexe.

In acest scop s'au organizat două şcoli speciale prevăzute cu un program întocmit anume şi tot personalul necesar.

Prima şcoală funcţionează la şcoala de viticultură din localitate, a doua la şcoala agricolă din Cocorozeni jud. Orhei.

Pentru conducerea celei dintâiu au fost delegaţi din partea Directoratului învăţământului, d. inspector şcolar Gh. Săndulescu, pentru cea de a doua d-nii: ing. agronom Mărculescu şi inspector general şcolar Cumpătă.

La şcoala dela Chişinău urmează cursurile 35 de învăţători, primind instrucţiuni din domeniul viticulturii, pomiculturii, creşterea legumelor, albinărit, industria agricolă, plante medicinale şi îngrijirea vitelor.

La cea dela Cocorozeni, urmează 79 învăţători, primind instrucţiuni privitoare la lucrările tehnice ale pământului, păşunii, plante, textile şi industriale, creşterea vitelor, organizarea şi planificarea agriculturii.

Amândouă şcolile vor funcţiona timp de o lună, având ca director general de studii pe d. dr. Sandu Ville, conducătorul staţiunilor agricole experimentale.

Expunerea d-lui director al agriculturii

Miercuri 5 August a avut loc inaugurarea cursurilor dela cea dintâiu şcoală, în prezenţa d-lor: gl Gh. Voiculescu, guvernatorul Basarabiei, col. Hanciu, secretarul general al Guvernământului; ing. Al. Stănescu, Directorul Agriculturii, toţi prefecţii Basarabiei, ing. agr. Yuncu, inspector agricol; dr. C. Sandu Ville, conducătorul staţiunilor experimentale din Basarabia.

Solemnitatea a început cu oficierea unui Te-deum, oficiat în sala festivă a şcolii.

După Te-Deum, primarul a luat cuvântul d. ing. Iuncu, mulţumind d-lui Guvernator pentru frumoasa iniativă de a pregăti pe învăţătorii satelor noastre în domeniul agriculturii, pentru ca aceştia la un moment dat să devină cei mai buni colaboratori pe teren ai inginerilor agricoli.

D.sa încheie urându-le cursiştilor spor la muncă şi prezentând programul ce va fi predat.

Al doilea a luat cuvântul d. ing. agronom Al. Stănescu, Directorul agriculturii din Basarabia, spunând următoarele:

Solemnitatea de azi, îmbracă un caracter cu totul deosebit prin înalta prezenţă a d-lui General Guvernator care a dorit ca în acest fel să ne imprime tuturor atenţiunea ce o acordă acestor cursuri şi agriculturii Provinciei în general.

Iată de ce consider că deschiderea cursurilor noastre se face sub auspicii fericite care le vor asigura cu siguranţă un succes deplin.

Trebuie ştiut că în Basarabia nu sunt decât 140 ingineri agronomi din cari pentru organizarea şi aplicarea planului agricol pe teren — la Camerele Agricole nu avem decât 101.

Aceasta înseamnă că ar reveni fiecărui inginer agronom să dirijeze aproximativ 26.000 ha. de cultură, afară de islazuri, sau faţă de numărul satelor şi comunelor, revine unui inginer agronom aproximativ 18 sate sau 6½ comune, mult depărtate între ele.

Iată de ce s'a hotărît formarea Dv. ca auxiliari preţioşi ai specialistului agronom, pentru care Statul va face toate sacrificiile să vă pregătească cât mai temeinic, să vă recompenseze munca, făcându-vă astfel cât mai folositori operei de ridicare a agriculturii şi a agricultorilor.

Rândurile Dv. se vor îngroşa an de an, pregătirea Dv. se va perfecţiona în timp căci credem că vom putea continua instruirea şi la iarnă, astfel ca isbânda să ne fie asigurată.

Aci la cursuri, se vor ataca problemele principale ce ne stau în cale, printre care voi cita:

Lucrarea pământului în lupta contra secetei şi a buruienilor, Lucrarea cu metode şi mijloace perfecţionate, care să ceară o muncă mai uşoară şi plăcută, dar să aducă efecte mai bune şi mai rapide.

Problema îngrăşămintelor care au rolul de a mări producţiunea cu până la 400—600 kg. la ha., ceeace pentru cele 2.700.000 ha. cultivabile ale noastre, ar reprezenta un spor de lei 1.350 milioane anual.

Nu trebuie să mai fie o surpriză pentru nimeni că 400 kg. de superfosfat-îngrăşământ fabricat în ţară, care costă circa 2.000 lei — ne dă un spor sigur de producţie de cel puţin 500 kg. boabe, în valoare de 10.000 lei.

La fel problema gunoiului de grajd care se risipeşte peste tot, în loc să fie întrebuinţat la mărirea producţiunii.

Veţi putea cunoaşte ce valoare însemnată are pentru o cultură, cum e de exemplu aceia de grâu, planta antemergătoare ce s'a cultivat pe acelaş loc. Problema o vom numi rotaţia culturilor sau „asolamente".

In timp ce grâul după mazăre, fasole şi alte leguminoase dă o producţie de peste 2.000 kgr. la hectar în culturile comparative, după porumb sau în mirişti nu depăşeşte 1.300—1.400 kgr. la ha. şi veţi vedea astfel că numai simplul fapt că semănăm unde e recomandabil, ne dă un spor de venit de circa 10.000 lei la ha.

La fel în problemele ce se pun regiunilor noastre din Sud unde avem a ne teme în fiecare an de secetă, veţi vedea că aplicând sistemul american numit „dry farming" ne putem asigura o recoltă mulţumitoare.

Celelalte probleme de organizarea agriculturii, cu plan şi metodă, de raţionalizare a exploatărilor, etc. vor fi tratate la fel, în mod teoretic, dar mai ales practic, cu toată competenţa, de profesori specialişti şi experţi ai fiecărei materii predate.

Odată cunoscute aceste piedici şi modalitatea remedierii lor, vom putea purcede la dărâmarea acestora şi la refacerea pe baze raţionale şi sănătoase a agriculturii noastre.

Iată misiunea Dvs. minunată, pentru care nu ne îndoim că veţi corespunde, întâi ca funcţionari ai Statului şi în al doilea rând ca buni cetăţeni, patrioţi îndrăgostiţi de glia strămoşească şi de progresul ce trebue să-l aducem.

Seria cuvântărilor a fost încheiat de d. general Gh. Voiculescu, guvernatorul Basarabiei, care arată gândul care l-a îndemnat să ordone organizarea acestor cursuri.

D.sa încheie urând profesorilor şi cursiştilor să fie la înălţimea acestui gând.

La 6 August orele 10,30 dimineaţa s'a făcut şi inaugurarea cursurilor dela Cocorozeni.

Au participat la solemnitate din partea Directoratului d-nii: Juncu şi Sandu Ville, cari au luat şi cuvântul după oficierea Te-Deumului.

Au mai vorbit d-nii: ing. Mărculescu, conducătorul şcolii şi d. Şoica, directorul Camerei agricole din Orhei.

«INDEMNURI ROMÂNEŞTI»

de MAREŞAL ION ANTONESCU

Părţi semnificative din cuvântările Mareşalului Ion Antonescu au fost extrase şi tipărite într'un volum, elegant, intitulat: „Indemnuri româneşti".

Probleme ca: „Muncă şi Ordine"; „Dreptate şi Omenie"; „Credinţă strămoşească"; „Cultura şi Şcoala Românească"; „Dreapta cârmuire" şi „Către tineret" îşi găsesc o justă şi preţioasă deslegare. Mareşalul Antonescu, prin aceste cuvântări, a dovedit încă odată marea şi netărmurita dragoste faţă de Ţara Românească, faţă de tot ceeace reprezintă, într'un cuvânt, energia noastră milenară. In ele vibrează conştiinţa unui om care a înţeles ceasul de greutate prin care a trecut România, în ultima vreme, călăuzindu-o cu inteligenţa sa creatoare şi părintească sa grijă spre orizonturile destinului ei măreţ şi ridicând-o la înălţimea valorii ei spirituale.

„Indemnuri româneşti" este o carte peste care conştiinţa noastră românească trebue să vegheze cu dragoste şi încredere în tot ce energia Mareşalului face pentru această scumpă şi nepieritoare Românie.

Mama soţiei unui fost demnitar din Basarabia se reîntoarce după 25 de ani de robie bolşevică

Zilele trecute a sosit în localitate venind dela Kursk, mama d-nei profesoare Halippa, pe care nu o mai văzuse dinaintea războiului mondial din 1914-1918.

Bătrâna, în vârstă de aproape 80 de ani, bolnavă de ochi, a sosit în Chişinău fără să comunice nimănui nimic. In gară s'a adre[illegible]mal, care angajându-i un birjar a fost transportată la doamna doctor Frunzeti, o prietenă a familiei Halippa.

Bătrâna octogenară povesteşte că organele N. K. V. D.-iste îi infiltraseră ideia că atât d-na cât şi d. Halippa nu mai sunt de mult în viaţă.

Tablourile de naţionalitate se vor încheia la 30 Septembrie 1942

In urma intervenţiei d-lui Guvernator C. Gh. Voiculescu, Ministerul de Justiţie a prelungit până la 31 August 1942 termenul până când ministerele sunt îndreptăţite să prezinte tablourile cu toţi funcţionarii cari au cerut autorizaţiuni pentru a trece în Basarabia ocupată de bolşevici şi deci care urmează să piardă cetăţenia română.

Deasemenea a prelungit până la 30 Septembrie 1942 termenul până când se vor încheia tablourile celor ce-şi menţin naţionalitatea română.

TRAGEDIA UNEI BASARABENCE INTOARSĂ ZILELE ACESTEA DIN RUSIA ELIBERATĂ

Zilele trecute s'a reintors din surghiunul bolşevic tânăra Malancea Matroana, din com. Antoneşti, jud. Cetatea Albă.

Tânăra povesteşte că a lăsat în gara Zaceatevca, regiunea Zaporojie, aproape de Stalino, raionul Kuibâşev, pe soţia unui fost ofiţer din Chişinău cu numele Lidia, şi pronumele, după cât îşi aminteşte Boubalan sau Balaban. Doamna a fost luată de bolşevici înainte de izbucnirea războiului împreună cu o fetiţă Victoria de vreo patru ani. Soţul ei, fost ofiţer, fusese deportat mai de mult de bolşevici. Astă iarnă a născut în localitatea sus amintită încă o fetiţă. Tatăl doamnei este din Chişinău şi fusese funcţionar la Uzina electrică. Tot aici avea şi un frate. Avea o mătuşă numită Lora. Mama sa este de origină germană (mamă vitregă). Doamna este brunetă. La plecarea tinerei Malancea din gara Zaceatevca, d-na a rugat-o cu lacrimi în ochi să apeleze la rudele sale pentru a o repatria.

Tânăra Malancea povesteşte că sărmana doamnă îşi blestema zilele în care s'a născut. Se temea astă iarnă să nu-i moară fetiţele. Le urca pe sobă, nu dormea toată noaptea şi numai datoria de mamă o oprea să nu-şi curme zilele. Au locuit toată iarna într'un sat nemţesc, evacuat de bolşevici, în care rămăseseră toate intacte: case, vite, pâine, păsări, etc. Tânăra de mai sus, auzind că în apropiere se află trupele române, a plecat singură în căutarea lor. Le-a găsit la Poltava, dar nu s'a mai reintors după doamna în cauză, care are aproximativ 25—30 de ani, fiind obligată să se reîntoarcă în ţară.

Povesteşte că a fost foarte mult ajutată de către trupele române, de altfel ca şi toţi basarabenii cari erau întâlniţi de armatele noastre în calea înaintării lor.

MODALITATEA DE APROVIZIONARE CU GRÂU PENTRU INSĂMÂNŢARE

D. Aurel Pană, ministrul agriculturii şi domeniilor, a adus la cunoştinţă autorităţilor în subordine din localitate, că agricultorii cari vor să-şi procure cantităţi de grâu special pentru însămânţările din toamnă, vor fi aprovizionaţi prin Camerele agricole.

S'a luat această măsură pentru a nu se mai interveni de către fiecare agricultor tocmai la subsecretariatul aprovizionării şi pentru a se supraveghea varietăţile de grâu ce trebuesc semănate sau evitate?

In această situaţie, doritorii pot adresa cereri Camerelor specificând varietatea de grâu, cantitatea şi localitatea proprietarilor sau insituţiile dela cari vor să şi-l procure.

Cererea fiind îndreptăţită, Camera îi poate da o delegaţie însăşi petiţionarului pentru a pleca pentru procurarea grâului, făcând-o însă numai în numele Camerii.

ŞTIRI

Se aduce la cunoştinţă celor interesaţi că d. general Const. Gh. Voiculescu a dat dispoziţii ca lucrările mai bune care vor fi expuse la expoziţia regională dela Chişinău să fie premiate, acordându-li-se titularilor bani, medalii şi diplome.

Solemnitatea deschiderii cursului de formare a comandanţilor de centre, subcentre şi secţii Pregătirea Premilitară şi a şefilor şi şefelor de formaţiuni extraşcolare din judeţul Lăpuşna şi Chişinău, cari urmau să aibă loc la Liceul Eparhial pe data de 5 August, a fost amânată pentru 1 Septembrie.

Facem cunoscut admiratorilor lui Alexe Mateevici, autorul nemuritoarei „Limba Noastră", că la 13 August a. c. se împlinesc 25 de ani dela moartea lui.

Un prilej pentru a-l reciti opera şi a ne ruga pentru odihna sufletului lui.

Un învăţător din Basarabia, condamnat de către bolşevici în 1940 şi deportat după cutremurul din Noembrie în regiunea Vladivostocului, evadează şi se reîntoarce în Patrie

El face destăinuiri impresionante în legătură cu situaţia intelectualilor din Basarabia, condamnaţi de fiarele roşii

Zilele acestea s'a reîntors din Rusia învăţătorul Vasile D. Paşcenco, din com. Taraclia jud. Cahul. Numitul povesteşte lucruri extraordinare în legătură cu drama intelectualilor şi fruntaşilor satelor din Basarabia, capturaţi de bolşevici şi trimişi în fundul Siberiei.

„Am fost arestat la 15 Septembrie 1940 — începe povestirea tragediei sale tânărul învăţător Paşcenco. „Vina pe care mi-au pus-o în sarcină era concursul pe care îl dădusem armatelor române în retragere. Am fost adus la Chişinău, după ce fusesem condamnat la un an şi jumătate închisoare. Am stat aici până la cutremurul din Noembrie acelaş an. Când ne-a coborât noaptea din celule am văzut prin întuneric cadavre şi răniţi pe care îi transportau în infirmeria din curtea închisorii.

Ţipetele ce se auzeau sub dărâmături te îngrozea. Am crezut că s'a terminat cu viaţa. Şi făceam semnul sfintei cruci rugând pe Dumnezeu să ne strângă depe faţa acestui pământ, fiindcă prea amară era pâinea pe care o mâncam în închisoarea bolşevică.

Am fost puşi în maşini închise, transportaţi la gară şi de aici la Tiraspol. Aci, într'o sală fuseserăm adunaţi mii de oameni. Sărmanii ţărani de prin judeţele Cahul, Tighina, Lăpuşna şi Orhei, îmbrăcaţi cu cojoace de iarnă erau plini de paraziţi. Aerul era sufocant, lipsind aproape în întregime oxigenul. Am stat în picioare sau tolăniţi unii peste alţii. Printre cei ce se văitau aşteptându-şi sfârşitul era şi moşierul Krupenski din Chişinău, doctorul Perciun din Cahul şi alţi intelectuali pe care nu-i cunoşteam. Am stat în mizeria aceasta de iad până la 1 De[illegible] 1940, când un grup de 2800 am fost încărcaţi în vagoane de vite şi transportaţi spre Siberia. Am fost puşi câte 42 de oameni în vagon. Fiecare vagon era păzit de un N. C. V. D.-ist înarmat cu revolver şi un ciocan de lemn, cu care, la oprirea în staţii verifica vagoanele de jur împrejur ca să nu fie sparte pentru a se încerca vre-o evadare. Apa şi mâncarea erau bunul de lux, pe care le vedeam mai mult în vis. Am mers 45 de zile în frig, în foame, torturaţi de paraziţi şi de ideia necunoscutului. Ne-au debarcat la gară Izvestcovaia raionul Burinschi din apropierea Vladivostocului. Am fost transportaţi în echipe de câte 350—400 la Burlag — N. C. V. D., unde am fost puşi să lucrăm la construirea liniei ferate ce leagă gara Izvestcovaia de recentele mine de cărbuni descoperite de către bolşevici.

Munca dela această construcţie este extrem de istovitoare. Aproape toţi suferă de orbul găinilor şi de Tinga — scorbut, din cauza căreia se umflă gingiile şi cad dinţii.

Aci au fost adunaţi toţi cei 2800 aduşi dela Tiraspol după 1 Decembrie 1940. Viaţa era insuportabilă. Adesea ne blestemam ceasul în care ne-am născut. Mulţi au [illegible] de foame şi de frig.

Nemaiputând suporta acel regim de tortură, la 14 Decembrie 1941 am evadat împreună cu mai mulţi ofiţeri din armata albă rusă şi am plecat spre Moscova. Am ajuns aici la 12 Martie 1942, deci după aproape 3 luni de mers cu trenul, pe jos etc.

Aici văzând că sunt suspectat, am cerut imediat înrolarea într'un regiment ce urma să plece pe front. Am plecat în linia I-a şi în ziua de 15 Martie m'am predat armatelor germane. In timp ce transmiteam armatelor germane dispozitivul depe frontul bolşevic, am fost rănit în urma unui atac dat de către bolşevici. Germanii m'au internat apoi în spital, m'au trimis la Varşovia şi Viena pentru operaţie, de unde am fost trimis apoi în ţară.

Situaţia în Rusia este disperată pentru conducătorii bolşevici. Peste tot domnesc haosul, dezordinea, foametea şi mizeria. Cine scapă cu viaţă din această perioadă de timp poate crede că îşi va revedea în curând patria dorită. Sunt fericit că am scăpat din acel iad ucigător de oameni. Voi povesti şi copiilor copiilor mei despre iadul pe care l-am trăit în Rusia lui Stalin. Felul cum ştiu ei să terorizeze, să ispitească şi să pervertească este mai mult decât diabolic.

Dar toată această acţiune pornind dela diavol, este menită pieirei", — şi-a încheiat el mărturisirile sale.

DOCTOR

A. MELEȘCOV

consultă pentru:

BOLI INTERNE, DE PIELE, VENERICE, SIFILIS

între orele 8-10 dim. 1-2 și 4-8 jum. p. m.

Chișinău, Str. General Berthelot 94

fostă str. Leovei 94, colț cu str. Cuza Vodă

DOCTOR

AL. FILOTI

Vechiu Medic Primar de Spital

BOLI INTERNE, CHIRURGICALE ȘI DE FEMEI OPERAȚII CHIRURGICALE

Consultații 10—1, 3—5

Str. Universității 15, colț cu str. Berthelot.

55

DOCTOR

Ioan Crușoveanu

BOLI INTERNE, FEMEI, VENERICE, SIFILIS

Consultații: 7—9 și 1—8 p. m.

CHIȘINĂU

Str. Ștefan cel Mare No. 128

(568)

Dr. A. BLINOV

Consultații pentru

BOLI NERVOASE

și ENDOCRINE (turburări ale glandelor cu secreție internă și a schimburilor nutritive)

SIFILIS

4—6 p. m.

Chișinău

Str. General Berthelot (Leovei) 50 colț cu str. Mihai Viteazul

La Chilia Nouă

DUMITRU DRIGA

Fost Judecător, s'a înscris ca AVOCAT definitiv, stabilindu-și biuroul în Str. Ștefan cel Mare, Nr. 62, Telefon 13.

Cum se distrug Șobolanii, Șoarecii și șoarecii de câmp

Pentru a distruge în masă aceste rozătoare atât de păgubitoare, se va întrebuința numai preparatul cu mare renume „VIRUS—FULGER", care nu este o otravă, ci un lichid, conținând o cultură de microbi, cari au proprietatea de a da gurganilor, șoarecilor de casă și de câmp o boală mortală.

Un șobolan sau șoarece atras fiind de mirosul plăcut, consumând pâine sau grăunțe îmbibate cu „VIRUSUL—FULGER", capătă boala pe care o transmite apoi altor șobolani sau șoareci cu care vine în atingere, distrugându-i în massă.

Costul unui flacon este de Lei 180. Pentru Mori, Moșii, Magazii de cereale, se fabrică la cerere flacoane duble cu prețul de lei 300. Pentru provincie se adaugă porto poștal. Instrucțiuni și modul de întrebuințare sunt atașate la fiecare flacon.

Comenzile se vor adresa Laboratorului „VIRUS—FULGER", București, Str. Regală No. 10.

ONOR.

LABORATORUL „VIRUS—FULGER"

București

Str. Regală No. 10

Avem onoare a vă anunța că în luna Ianuarie a. c., am primit prin On. Camera de Agricultură a Județului nostru, una ladă cu flacoane mici de „Virus Fulger", pe care le-am întrebuințat la stârpirea șoarecilor de pe câmp, cât și la stârpirea șobolanilor, care a dat rezultate foarte bune.

Vă rugăm să binevoiți a ne mai trimite cu ramburs pe adresa Ocolului nostru, 10 flacoane mici.

Șeful Ocolului Agricol Sămnicolaul-Mare.

(ss) Gheorghe T. Ungureanu

25 Iulie 1942

ANUNȚ

Gimnaziul Industrial de băeți din Orhei funcționează cu 4 clase, având următoarele secții:

Lăcătușerie-Mecanică, fierărie, tâmplărie și rotărie. Cursurile încep pe ziua de 1 Septembrie 1942.

Pentru clasa I sunt 50 locuri. Examenul de admitere se ține în ziua de 8 Septembrie 1942.

Examenul de diferență și corigențe se ține între 1—3 Septembrie 1942.

Mai sunt locuri în cl. II, III și IV. Școala are internat — 110 locuri. Taxele școlare cu internat 18.000 lei anual.

Orice alte informațiuni se pot lua la Direcțiunea școalei. (1077)

Citiți și răspândiți „BASARABIA"

SALATĂ DE... RUȘI, LA SEVASTOPOL

Un episod umoristic, de pe frontul biruințelor românești, având drept eroi pe: Căpitanul Vârtej Alexandru, Soldatul Ispravă Vasile ordonanță, Sergentul Ochiană Gh. și o figurație, la discreție și... veritabilă

MOMENTUL I

(Intr'o noapte, pe frontul Sevastopolului. Vacarmul infernal, care de câteva zile domina acest sector a fost parcă înghițit de întunecimea de păcură a nopții. După trei zile și trei nopți de continuă luptă și veghe, căpitanul Vârtej Alexandru, comandantul batalionului își permite abia acum un mic repaos, căci mâine trebue să fie gata pentru lovitura cea mare. Ordonanța sa, credincioasă ca și-o umbră, se agită în juru-i, neștiind ce să mai facă pentru a-i îndulci micul repaos. Ar vrea ca rudimentarul adăpost pitit în pământ, să-l transforme într'un alcov de mireasă).

Soldatul Ispravă Vasile— ordonanța: Dom'le căpitan. Da mai luați, zău, oleacă de mâncare din gamela asta, că tari-i bună și dumneavoastră nu prea ați avut, până amu, timp de zăbavă la mâncare.

Căpitanul Vârtej Alexandru: Lasă măi Ispravă, nu-mi purta tu de grijă, că n'oi muri eu de foame și oboseală, acum când nici n'am timp de așa ceva. Acuma trebuie să ne îngrijim a-i sătura pe ruși de războaie. Și să nu scape nici unul din eei, până ce n'a cunoaște tăria de oțel a brațulu de român.

Soldatul Ispravă Vasile: Adevărat grăiți dom'le căpitan. Dar, zău, mai poftiți oleacă de mâncare, că tari-i bună...

Căpitanul Vârtej Alex.: Știu măi ispravă, că-i bună; doar am gustat din ea. Dar nu pot mânca măi băiete, că-mi stă un nod, uite-aici în gâtlej. Și, nu scăp de nodul ăsta până n'oi pune piciorul, în centrul Sevastopolului. Atunci, voiu avea poftă de mâncare și n'am să mă las rugat de tine.

Soldatul Ispravă Vasile: Să dea Domnul atunci, ca să vină pofta ceia de mâncare, cât mai repede. Căci și eu abia aștept să-i trimit Savetei mele, o videre ilustrată, din Sebastopol.

Și ce v'ar dori inima să mâncați atunci, dom'le căpitan?

Căpitanul Vârtej Alex.: O salată de... ruși, băiatule. Cu ceapă multă și bine murată. (Căpitanul a plecat, iar ordonanța Ispravă Vasile, nici nu mai suflă. A înlemnit și deodată își revine:

„Salată di ruși, cu ciapă multă și bine murată... Cum o mai fi și aiasta? Eh..., dar dorința lui don căpitan, e ordin și la regulament scrie că ordinul nu se discută.

MOMENTUL II

(In linia întâia, a batalionului. O liniște ca de mormânnt, apasă parcă pe umerii oamenilor ce stau de veghe și prevestește deslănțuirea mare și decisivă, de a doua zi. Rușii, desigur că tremură ca varga, știind ce-i așteaptă, după aceste obișnuite acalmii. Dinspre postul de comandă al batalionului se aude un foșnet, care-ți spune că cineva se târâie cu prudență, asemenea unei râme. Un sergent dela postul de oservație, a auzit sgomotul șiintreabă șoptit, dar totuși, cu ton răstit:

Sergenul Ochiană Gh.: Cine-i acolo?

Soldatul Ispravă Vasile: Eu don sergent. Eu Ispravă, ordonanța lui don căpitan. (Apropiindu-se de postul de observație): Da bune ureci mai ai don sergent! Și eu care mă târam ca un șarpe...

Sergentul Ochiană Gh.: Da ce cauți pe-aci? Nu te prinde somnul?

Soldatul Ispravă Vasile: Să știi că nu mă prinde somnul, până ce nu îndeplinesc ordinul lui don căpitan.

Sergentul Ochiană Gh.: Care ordin bre?

Soldatul Ispravă Vasile: Strict strict sicret și confidențial. Cu tot regretul nu vă pot spune. (Și târându-se tot ca un șarpe, se cufundă în întuneric).

MOMENTUL III

(Tot în linia întâia a batalionului. Nici n'au mijit bine zorile și concertul infernal al tunurilor, acompaniate de țăcănitul mitralierelor și răpăitul armelor, a luat locul liniștei de astă noapte, cu mai multă violență ca înainte. Ai noștri au început atacul cu toată vânjoșia. Căpitanul Vârtej e în mijlocul „băieților" săi, împărtășind cu ei pericolul și eroismul. A uitat de îngrijorarea dispariției ordonanței sale, Ispravă Vasile.

Și tocmai când acest dans al morții, e mai accelerat, de după creasta unui deal, din flancul drept, apar opt mâini ridicate ca pentru o ruga musulmană. Iar din urmă, răsare și silueta lui Ispravă Vasile, care e o armurărie ambulantă. Deabia are liberă dreapta, în care ține în mână un pistol rusesc, cu cre-i îndamnă la drum, pe... „tovarășii bolșevici".

Căpitanul Vârtej Alex. se uită lung într'acolo, și nu pricepe ce-a căutat ordonanța sa după deal. Soldatul Ispravă se apropie cu paru bolșevici).

Soldatul Ispravă Vasile: Să trăiți dom'le căpitan, am a vă raporta că de-amu vă pot găti salata de... ruși.

Căpitanul Vârtej Alex.: Ce salată de ruși, măi omule? Ai căpiat?

Soldatul Ispravă Vasile: Nu miați spus dumneavoastră, aseară, că ați mânca o salată de ruși, cu ciapă bine murată? Rușii i-am găsit eu, priviți-i, dar de ceapă murată, e greu.

Căpitanul Vârtej Alex.: (Ințelegând confuzia ordonanței sale, zâmbește binevoitor). Dar bine măi Vasile, dar nu de ruși de ăștia era vorba, ci de cei de apă.

Soldatul Ispravă Vasile: Aoleou păi di ce nu mi-ați spus așa dom'le căpitan? Că v'aduceam niște ruși de ăia, marineri...

Căpitanul Vârtej Alex.: Nu-i vorba de ruși de ăștia, blegi și puturoși. E vorba de niște peștișori, care se chiamă ruși.

țsi. nct vătttm:is

Soldatul Ispravă Vasile: (Amuțit de rușine...)

Căpitanul Vârtej Aex.: (Incurajându-l, bătându-l prietenește pe umeri):

— Lasă Vasile, lasă. Nu te rușina că n'ai știut asa. Dar ești tot demn de numele tău, căci ai făcut o bună ispravă, și răsplata o vei avea în curând. Până atunci, dămi mâna să ți-o străng.

Soldatul Ispravă Vasile (Emoționat).

— Să trăiți dom'le căpitan și vă mulțmesc. Dar eu tot nu-s cu sufletul împăcat, că nu aveți o salată de ruși, cu ceapă murată bine..

MOMENTUL IV

(Soldatul Ispravă Vasile, e mândru că a intrat, alături de bravii săi camarazi, în Sevastopol. Și e fericit că are răgaz să-i scrie Sevastiței din Sevastopol, dar nu pe o „videre ilustrată" — cum i-a promis — că nu mai sunt, ci pe o carte poștală militară.

Soldatul Ispravă Vasile (Scrie, se gândește, iar scrie și iar se gândește...

Sevastiță Dragă.

Am agiuns cu bine la Sebastopol și mă grăbesc să te vestesc că eu îs tot cum mă știi.

Don Colonel mi-a pus pe piept „Virtutea Militară", pentru că am pus mâna pe patru balșoi, din cari voiam să fac salată lui don căpitan.

Iar don căpitan mi-o dat să mănânc o adivarată salată de ruși și nu di ceia care credeam eu. E vorba di niște scrâmbi mititele, zăcute într'un butoiu cu ciapă multă și cu mirodenii. Tari erau bune!... Și ni-o spus don căpitan că se găsesc de aiestea, și la noi. Caută și tu Sevastițo, la târg, când ti-i duce.

Eu când m'oi întoarce di pi front o să-ți aduc, însă, un rus veritabil ca să vezi și tu cât îs di proști și puturoși. Mai dihai decât Ion nebunul, dela noi din sat. Nu mai dacă o mai rămânea vreun rus, până atunci...

(Și soldatul Ispravă Vasile, scrie mai departe. De data aceasta, lucruri intime, care nu he privesc pe noi).

Cosma Damian

CAMARADUL NOSTRU, OSTAȘUL ITALIAN

de **F. TREFFZ-EICHHOFER**

Alianța militară dintre Italia și Germania, mai întâi manifestată printr'o strânsă colaborare economică, a devenit, din cauza intrării în războ a Italiei, o frățietate de arme în adevăratul înțeles al cuvântului. In ultimii doi ani a prieteniei celor două căpetenii a izvorît o tot mai sinceră și mai strânsă cooperare a popoarelor italian și german. Când cei dintâi soldați germani au ajuns în Italia trecând spre Libia, pentru a da un ajutor aliatului, care ducea o luptă aspră împotriva trupelor imperiului britanic, care s'au pregătit în decurs de mai mulți ani, ei au fost primiți cu un entuziasm care depășea manifestările obișnuite ale spiritului de ospitalitate. O pildă de solidaritate a poporului italian în acești ani de războ o avem în faptul trimiterii în dar a pachetelor pentru luptătorii germani în Libia: 48.000 anul trecut și 25.000 anul acesta până acum. In chipul acesta poporul italian își exprimă adeziunea la politica Ducelui, cu aceiaș credință cu care o exprimă în Libia și pe frontul de răsărit, luptătorii care-și dăruesc sângele pentru cauza comună.

Firește, pe fronturile, unde soldații Ducelui și ai Fuehrerului luptă umăr la umăr, frățietatea de arme este simțită și mai puternic. Aci am învățat să cunoaștem pe soldații italieni, credința lor față de Duce, puterea lor de rezistență; unii din ei luptă de șase ani pentru Patria Fascistă pe teritorii — ca Abisinia, Albania și Libia — care cer un efort fizic maxim și o foarte mare energie morală.

Soldatul italian este, pentru felul nostru de a vedea, neasemuit de sobru și fără pretenții; el are numai ceeace este strict necesar pentru viața sa și cu toate acestea este tot mereu plin de bunăvoință, cordial, vesel, însuflețit de duhul camaraderiei. Aceasta este măreția lui, pe care noi camarazii germani o prețuim și o iubim din tot sufletul.

Niciodată, nici în Albania și nici în Libia, nu am întâlnit soldați italieni murmurând sau iritați. Totdeauna ei au suportat viața lor simplă de luptători în ținuturi dezolante, cu sufletul vesel și s'au purtat față de camarazii germani cu ... de prietenie superioară oricărui elogiu. Acest lucru îl poate povesti fiecare soldat german care a cunoscut pe italieni.

Aceasta este frățietate de arme în acțiune, și ea devine tot mai puternică cu cât războiul este mai aspru.

85 DE APARATE DOBORÂTE ȘI O NAVĂ SCUFUNDATĂ INTR'O SĂPTĂMÂNĂ

In săptămâna dela 21 și până la 26 Iulie rezultatele obținute de aviația italiană în războiul aerian din Marea Mediterană sunt înfățișate de aceste cifre: 76 aparate doborîte în cursul duelurilor aeriene și alte 9 distruse de apărarea antiaeriană. 1 navă de comerț de zece mii tone lovită cu o torpilă și scufundată în Mediterana răsăriteană.

Aceste rezultate alcătuesc o strălucită dovadă a dominației italiene absolute în „Mare nostrum", și ele fac de prisos orice fel de comentarii.

OMUL DE PE STRADĂ AMERICAN CONTINUĂ SĂ FIE NEPĂSĂTOR

Corespondentul din New-York al ziarului spaniol „Ya" vorbește despre orbul optimism al omului depe stradă american, manifestat în ciuda faptului că Guvernul nordamerican și presa i-au atras în repetate rânduri atenția asupra acestei atitudini. Față de omul de pe stradă american nu a avut nici o influență nici știrile ostentative că războiul costă pe Statele Unite 1.500 milioane pe săptămână și că tonajul pierdut depășește cu mult pe cel care ar mai putea fi construit în timp util.

„Dece luptăm împotriva lui Stalin?"

Acesta este titlul unui interesant volum scris de Raimonda di Sanseverino și editat de „Latium" din Roma. In prefață autoarea ilustrează, că țelurile ideologice și istorice ale războiului anti-bolșevic: „Depe câmpiile Ucrainei pe culmile Uralilor și Munților Caucazi stăpânirea lui Stalin slăbește în fiecare zi. Nimeni nu a uitat că dictatorul roșu a fost căpetenia ucigașilor de ieri și nimeni nu va putea uita niciodată crimele lui sadice și barbare. O bae de sânge a udat întreaga lume. De ea Europa se va ridica înălțată. Aceasta este ispășirea necesară. După ce va dispare primejdia bolșevică ne vom putea întoarce pentru totdeauna la operele de pace. Atunci tunurile se vor preface în pluguri încununate cu măslini pentrucă pământul să fie rodnicit prin munca omului și să poată surâde, rodnic, surâsului lui Dumnezeu.

MARELE ROL AL AVIAȚIEI ITALIENE PE FRONTUL RUSESC

Vorbind despre activa și prețioasa contribuție adusă de aviația țărilor prietene Germaniei în lupta depe frontul răsărtean, „National Zeitung" are cuvinte pline de laudă, față de opera piloților italieni.

„Cu toate că până acum nu a sosit momentul să se poată vorbi în public despre acțiunile întreprinse de fiecare din aviatorii aliați — scrie ziaristul german — putem totuși afirma că avioanele de vânătoare italiene „Macchi", aparatele de luptă „Savoia" și cele de recunoaștere „Alfa Romeo", construite de ingineri italieni geniali, s'au dovedit a fi în stare să facă servicii excelente. Materialul a fost deci la înălțimea piloților italieni, a căror celebritate este astăzi de notorietate publică".

COMISARII POLITICI SOVIETICI PREVĂD CATASTROFA BOLȘEVICILOR

BERLIN, 9 (tp). — Un comisar politic sovietic prizonier, a făcut declarațiuni cu privire la știrile mincinoase zilnice ale propagandei bol... exprimat părerea că în scurt timp, asupra Uniunei Sovietice se va abate o catastrofă.

VIAȚA AGRICOLĂ IN TRANSNISTRIA

SOLEMNITATEA STRÂNGEREI RECOLTEI IN SUCLEIA - TIRASPOL

Inspecțiile administrative ale d-lor secretar Em. Cercavschi și general Rothkirch

In județul Tiraspol, raionul Sucleia, obștea Mihail Eminescu, s'a desfășurat o frumoasă solemnitate câmpenească a secerișului și strângerii recoltei de grâu, care a avut loc în mijlocul tarlalelor, la magazia de colectare a cerealelor.

In vederea acestei serbări, au sosit din Tiraspol d. Em. Cercavschi, secretar general al Guvernământului Transnistriei și d. general Rothkirch, însoțit de d-nii: colonel Pompiliu Georgescu, prefectul jud. Tiraspol Ing. Murtaza directorul agriculturii, Nichel Sub director și R. Popp șef de cabinet.

Oaspeții au fost întâmpinați de către d-nii: Ing. Bacinschi, șeful agricol al județului Tiraspol, dr. Olanda pretorul raionului, ing. Soloviev șeful raionului și Brazdă conducătorul obștii.

In fața mașinei de treerat, clăilor de grâu și tractoarelor, s'a oficiat de către un sobor de preoți un serviciu religios, la care au asistat toți conducătorii și muncitorii din obște, îmbrăcați în curate haine de sărbătoare. Fetele și femeile purtau pe cap cununițe, împletite din flori de câmp, în timp ce zgomotul tractoarelor la lucru, formau cu glasul de rugă al preoților, un plăcut imn al muncii românești, ce pentru prima dată se auzia pe aceste meleaguri.

Preotul Velehorschi, protoereul județului, adresându-se celor prezenți, spune că trebue să mulțumim lui Dumnezeu, care ne-a dăruit un an îmbelșugat.

Aci, pe aceste ogoare, acum pline de rod, avem de dus o luptă a muncii, pentru ca să mulțumim pe d. Mareșal și să fim vrednici fii ai patriei.

D. colnel Georgescu, prefectul județului Tiraspol, spune că solemnitatea de astăzi este rodul unei munci grele de zi și noapte, și este în acelaș timp o zi de recunoștință pentru armatele desrobitoare și a marilor ei comandanți Fuhrerul Adolf Hitler și Mareșalul Conducător, Ion Antonescu.

Adresându-se plugarilor, le spune că frățietatea de arme le-a adus libertatea holdelor și frățietatea lor de muncă în obștea Eminescu, trebue să fie închinată cu respect Majestății Sale Regelui Mihai I.

D. Em. Cercovschi, secretarul general al Guvernământului, mulțumește d-lui prefect pentru invitația la această serbare a holdelor, și constată că pentru întâia oară, după două zeci de ani, se poate serba această zi a muncii în libertate, de către plugarii scăpați de sub jugul robiei sovietice.

De acum înainte, plugarii Transnistriei, nu vor ma fi robi, ci stăpâni și vor fi împroprietăriți la sfârșitul războiului, la fel ca țăranii din regat.

Se trece la vizitarea magaziei, în fața căreia s'a adunat prima recoltă de grâu, unde sunt prezentați muncitorii harnici ce s'au distins la muncile agricole ale obștii, propuși pentru decorare: tractoristul Feodor Haraga, șeful obștii Brazdă și brigadirul de câmp, Mihail Graf.

Inspecția administrativă din județ

Invitații iau loc în mașini, inspectând întinsele holde de porumb, floarea soarelui, fasole și cartofi, cari vor da o recoltă foarte bogată.

In comuna Vladimirovca, primarul Leonte Durbală și învățătoarea Iordan Vera, primesc pe oaspeți cu pâine și sare, iar în comuna Grebenic, primarul Paul Arcan, conduce vizitatorii la stupină, unde este strânsă cea mai bună miere din regiune și se fabrică medoc-vin din miere.

Inspecția se termină în comuna Blijnai Hutor, unde ese în întâmpinare întreaga populație moldovenească a comunei.

Aci se vizitează centrul de colectare al laptelui, unde se fabrică cantități însemnate de unt și alte produse lactate.

La ora 12 mașinile se îndreaptă spre Tiraspol.

COPILĂRIA, DASCĂL PENTRU DRAGOSTEA DE NEAM

(Urmare din pagina I-a)

interes total pentru definitivarea sentimentului de unitate națională. Basarabia s'a prăbușit. Copilăria bolnavă a așa ziselor elite care au crescut prin Moscova, Harcov, Kiev etc., fără o legătură prea temeinică cu neamul, a creiat un mediu prielnic rătăcirilor, iar dușmanii numai atât au așteptat.

Noroc că n'a ținut prea mult dezastrul și că generațiile acestea tributare rusismului printr'o copilărie amăgită, au început să meargă spre declin. Lor încă li se mai datorește spicuirile acestea fragmentare de limbă rusească și tot felul de zvonuri defetiste.

Generațiile de copii basarabeni și cele mai în spre majorat, mai înspre pragul de sus și cele mai tinere, trebuesc crescute numai în legătură cu cât mai multe și mai variate realități românești și nu numai de aici, ci de pretutindeni.

Cum va putea să iubească numai din auzite un copil Oltenia, când el nu a văzut-o niciodată. Și cum un oltean deasemenea va putea să aibă convingerea că în Basarabia sunt numai români, dacă lui i s'a comunicat numai că ea a fost scoasă din gura barbarilor de două ori și că pentru reabilitare a sentimentului național e nevoe de propagandă și etc.

Mai mult, după 1918, toți scriitorii noștri și toți amatorii de iubire frivolă, veneau în Basarabia, nu să cunoască provincia, ci să caute rusoaice. Trebuința aceasta a dat și câteva cărți literare cu aceste teme și am convingerea că a răspândit erezia că orice basarabeancă e rusoaică, lucru absolut neadevărat.

Pentru cunoașterea provinciei noastre, pentru stârpirea regionalismului și exclusivismului creiat de cei 22 de ani de politicianism întâmplător, cea dintâi grijă imperioasă este să arătăm generației de copii și de tinerețe și țara și pe cei de o vârstă cu ei.

Lărgind în felul acesta cadrul locului de naștere, într'o vrâstă când copilăria admite, am creiat și legătura indisolubilă a dragostei de locuri și de neam, care nu numai că împlinește un gol, dar rămâne și moștenire la mii și mii de generații care vor veni.

Despre felul cum se pot organiza aceste lărgiri de meleag pentru copii și tineret, autoritatea conducătoare a avut întodeauna fericite inspirații. Poate însă ar trebui să adăugăm că eventualele colonii de vară chiar în măsura în care se pot face, vor trebui să aibă nu caracterul unor prilejuri de trândăvie cât unor tabere de muncă, unde însă imboldul să se nască singur și, unde pentru nevoia de a munci în slujba țării, entuziasmul acestei tinereți să se producă în mod delirant.

Neculai V. Coban

INFORMAȚIUNI

M. S. Regele a binevoit a conferi în urma propunerii d-lui vice-președinte al Consiliului de miniștri, ordinul „Steaua României" în gradul de Cavaler, d-lui Petru Vidrașcu, pensionar, fost în slujba Statului aproape 50 de ani.

Ministerul Afacerilor Interne comunică: In urma hotărîrei Domnului Mareșal Antonescu, copiii vânzători de ziare, cari aveau aspect de cerșetori și trăiau în cele mai degradatoare condițiuni de promiscuitate, au fost strânși de pe drumuri, îmbrăcați în uniforme, cazați și hrăniți omenește.

Unii dintre acești copii, nărăviți în rele și obișnuiți cu jocuri de noroc (rișcă, barbut, etc.) și-au vândut uniforme spre a face rost de bani pentru aceste jocuri de noroc.

Desigur că vinovați sunt și acești copii și ei vor suferi sancțiuni: Vinovații cei mai mari sunt însă acei cari s'au grăbit să le cumpere, pe nimic, uniformele.

Se pune în vedere acelora cari, în viitor, vor mai cumpăra uniforme dela copii vânzători de ziare, că vor fi internați în lagăr imediat ce vor fi descoperiți.

CONFERINȚĂ ADMINISTRATIVĂ LA ODESA

Sâmbătă 25 Iulie a. c., la ora 7 jumătate a avut loc la casa Tolstoi din Odesa, o conferință administrativă.

D. Guvernator al Transnistriei prof. Gh. Alexianu, a dat ordin să se urgenteze secerișul și strângerea recoltei iar cerealele adunate să fie depozitate în silozurile ce sunt puse în funcțiune.

S'au luat măsuri ca o cotă din producția recoltei anului acestuia să se dea Municipiului Odesa.

Fabricile existente în Odesa și în județ, vor accelera și intensifica producția, astfel ca în cel mai scurt timp planul prevăzut să fie realizat cu exactitate.

Au fost de față la această conferință, d-nii: col. Velcescu, prefectul județului Odesa, Gherman Pântea, Primarul Municipiului, Golman — Directorul Industriei Guvernământului, Verenca director de cabinet, Costeschi din partea Direcției Agriculturii, Vidrascu, etc.

Alcătuirea secţiunilor Asociaţiei Româno-Germane

(Urmare din pagina I-a)

patrie, când poeţii cântau nemărginirea Romei care stăpânea universul din înălţimea celor şapte coline, deşi ridicase semeţ puterea gândirii în orizonturi largi, totuşi noţiunea de geografie morală era foarte redusă şi poeţii limitau lumea acolo unde sfârşea imperiul.

Trebue să recunoaştem cu demnitate, nu cu platitudine, că pentru noi marea realitate germană a fost multă vreme oarecum în afară de orbita noastră.

Spiritul nostru latin, aşezarea noastră culturală inspirată de tradiţii latine, şcoala noastră stăpânită de cultura latină, au făcut ca primul accent să-l punem pe cunoaşterea latinităţii, în aşa fel că realitatea germană era în afară de noi, de mijloacele de cunoaştere, de măsurare, de absorbire.

Cu realitatea pe care am pus-o totdeauna în gândurile mele şi cu care, voi muri mândru, spunând tot ceiace gândesc pentru neam şi pentru mine, trebue însă să adaog că aceasta nu este numai vina noastră.

Noi am făcut efortul de a cunoaşte Germania în epoca Regelui Carol I, a lui Mihail Kogălniceanu şi a lui Titu Maiorescu. Trebuia însă ca şi Germania să ne ajute mai mult, pentru ca prin mijloacele germane să obţinem rezultate mai bune.

Este adevărat că ordinea noastră politică şi direcţiunea politicei noastre externe nu puteau să încurajeze Germania în această direcţiune.

Datoria noastră este însă ca, spunând astăzi deschis aceste lucruri, să ajungem, de o parte şi de altă parte, la împlinirea unei metode de acţiune, la organizarea unui plan de conlucrare, la desfăşurarea unei activităţi practice, care să ducă nu numai la cunoaşterea reciprocă, dar la celaborarea deplină şi statornică.

Pentru aceasta am împărţit Asociaţia în patru secţiuni: o secţiune culturală, o secţiune politico-socială, o secţiune economică şi o secţiune technică.

Aş voi, domnilor, să adaog numai atât: nu începem cu titluri şi cu firme, cu preşedinţi şi comitete. Şi pentru a da cel dintâiu exemplu, îngăduiţi-mi, ca, măgulit de cinstea pe care mi-aţi făcut-o în şedinţa precedentă declarându-mă preşedinte al Asociaţiei, să nu mă consider totuşi decât ca un conducător provizoriu.

Eu doresc ca această Asociaţie să fie creată, să dea roade, să trăiască prin ea însăşi.

Deaceia adevăraţii conducători ai secţiunilor trebue să iasă din lucrările însăşi ale acestei Asociaţiuni.

Cei ce îşi înţeleg răspunderea, cei ce vor să slujească crezul prieteniei germano-române, pot să dobândească orice titlu prin fapta pe care o vor săvârşi aci.

D. prof. Mihai Antonescu dă apoi indicaţiuni asupra modului cum vor începe să lucreze secţiunile şi cum urmează să se facă înscrierile membrilor în secţiuni.

Domnia-sa arată apoi în linii generale programul de acţiune pe care trebue să-l facă fiecare secţiune şi modul cum legăturile cu Germania trebue să fie închegate deîndată, fie prin contactul cu Asociaţia germano-română dela Berlin, fie cu alte instituţii germane, fie prin organizarea de grupuri reciproce de vizite ştiinţifice şi de simplă cunoaştere comună.

*

Fiecare secţiune va face un program asupra metodei şi activităţii pe care trebue s'o desfăşoare în contactul cu Germania.

Formarea secţiunilor

Trecând apoi la secţiuni, d. prof. Mihai Antonescu a anunţat programul fiecăreia.

Secţiunii culturale i-a definit programul drept o acţiune pentru informarea Germaniei asupra istoriei, vieţii româneşti, creaţiunilor româneşti, misiunii noastre, rostului nostru geografic, posibilităţilor noastre de mâine, drept o informare a cugetului asupra marilor misiuni ale poporului german şi marei realităţi pe care o reprezintă Germania.

Programul secţiunei economice

Secţiunii economice d. prof. Mihai Antonescu i-a indicat programul pe baze practice, această secţiune trebuind să ajute Guvernul în cercetarea problemelor economice germano-române într'un moment când exportul şi importul german ocupă în balanţa schimburilor proporţii atât de însemnate economiceşte, trebue să înţeleagă că cercetarea practică şi ştiinţifică a raporturilor economice cu Germania este cheia însăşi a ordinei noastre economice.

Domnia-sa a arătat apoi cum această secţiune trebue să pregătească lucrările pentru înfăţişarea ordinei noastre de mâine în economia industrială şi agricolă europeană, pregătind chiar un plan pentru misiunea economică a României în Europa de mâine, care nu va putea fi aşezată decât pe echilibrul dintre forţele industriale şi agrare, fără de care nu se poate realiza nici unitatea, nici viabilitatea Continentului.

D. prof. Mihai Antonescu a indicat secţiunii amănuntele de program ale acestei activităţi.

Cuvântarea d-lui prof. Mihai Antonescu în secţiunea politico-socială

La secţiunea politico-socială, d. prof. Mihai Antonescu a arătat care pot să fie preocupările şi problemele ce se vor desbate în această secţiune.

Realitatea socială românească este foarte puţin cunoscută în Germania. Ea trebue să fie cunoscută. Germania trebue să vadă în poporul român un popor sănătos din punct de vedere naţional şi echilibrat din punct de vedere social. Noi nu avem clase sociale antagoniste şi hrăpăreţe, noi nu avem plutocraţii desuete şi nici un proletariat comunist. Poporul nostru este anti-comunist, iubeşte proprietatea, fără ca să iubească excesele ei. Fiind împotriva latifundiilor, poporul român trebue să realizeze astăzi o totală echilibrare a claselor sociale, împăcarea şi conlucrarea marei proprietăţi, a proprietăţii mijlocii şi a proprietăţii mici, nu numai într'un scop naţional, dar şi într'unul social.

Massa ţărănească trebue ridicată prin sporirea producţiei ţărăneşti.

La organizarea technică a muncii şi la stabilirea unui inventar agricol, marea proprietate şi proprietatea mijlocie trebue să-şi aducă aportul lor, pentru ca ordinea economică de mâine şi instituţiile noastre sociale să poată fi aşezate pe o deplină sinteză naţională, pe o împăcare socială a tuturor factorilor producţiei şi vieţei politice.

Germania trebue să cunoască această realitate pentrucă problemele naţionale şi problemele sociale în ţara noastră încep şi sfârşesc cu ţărănimea, încep şi sfârşesc cu structura noastră agrară, încep şi sfârşesc cu poziţia noastră de popor de margine, care trebue să ridice împotriva comunismului slav dinul proprietăţii latine individuale.

Desigur, noi trebue să avem ochii aţintiţi şi asupra unei politici sociale care să facă din muncitorimea noastră un temei al vieţii naţionale. Dar într'o ţară în care nu avem decât 350.000 muncitori calificaţi, deşi avem peste 700.000 de asiguraţi, problema dreptăţii sociale şi a disciplinii naţionale a muncii trebue să fie purtată tot în câmpul muncii agrare şi aplicată muncitorilor agricoli, care formează massele poporului român, reazemul lui naţional şi temelia lui socială.

D. prof. Mihai Antonescu a arătat că pe aceste baze trebue să facem cunoscută realitatea românească în Germania, pentrucă naţional-socialismul să înţeleagă că n'are decât să ne ajute şi nu este nimic incompatibil în structura noastră economică şi socială.

Activitatea secţiunei technice

Trecând la secţiunea technică, d. prof. Mihai Antonescu a arătat cât de mare poate să fie aportul colaborării germano-române în domeniul ştiinţific şi technic.

Trebue să folosim civilizaţia technică germană, a spus domnia-sa.

Ridicarea sanitară a satelor noastre nu se poate înfăptui dacă nu ducem atât în medicina curativă, cât şi în medicina preventivă, în tratamentul bolilor sociale, o adevărată ofensivă pentru lupta socială, prin medicamente şi prin alimentaţie, pentru desăvârşita ridicare a satului şi ţărănimii în massă: întărirea biologică a rasei.

Colaborarea cu industria germană pentru atingerea acestor scopuri este esenţială.

Aceiaşi colaborare industrială noi trebue s'o întindem, pentrucă aparţinem Bazinului Dunărean, în toate domeniile.

Structura noastră agrară trebue să ducă la o fază de industrializare agricolă deci de întemeiere a unui inventar agricol, pe care trebue să-l facem şi cu concursul industriei germane.

Deasemenea bogăţiile noastre, căderile de apă ale Dunării, stuful din Delta şi altele, putem să le valorificăm cu concursul [illegible] după cum putem deveni un adevărat subcentru industrial pentru satisfacerea acestei regiuni agricole.

România, ţară agricolă, trebue să-şi aşeze temeinic producţia în Bazinul Dunărean pentru a împlini misiunea noastră economică în Europa, în această regiune, şi faţă de noi înşine.

Nu vreau să înfiinţăm o activitate de discuţiuni retorice. Vreau o Asociaţie practică, aceste secţiuni trebuind să lucreze realist şi să dea chiar Guvernului adesea sprijin în înfăţişarea problemelor technice.

Este o datorie pentru noi toţi, care înţelegem că ţara aceasta nu este numai ţara Mareşalului Antonescu — a încheiat d. prof. Mihai Antonescu — ca în răspunderile şi în aşezările de mâine să ne luăm cu toţii partea, pentru consolidarea şi desvoltarea statului român.

*

După cuvântările ţinute la fecare secţiune constituită, d. vice-preşedinte al Consiliului a părăsit Facultatea de Drept la ora 20.

Secţiunile au procedat, în continuare, la fixarea normelor de lucru în viitor, în conformitate cu dispoziţiile şi sugestiile date de d. vice-preşedinte al Consiliului de Miniştri şi preşedinte activ al Asociaţiei.

Asistenţa

Au fost prezenţi domnii: prof. Ion Petrovici, ministrul culturii naţionale; ing. Const. D. Busilă, ministrul lucrărilor publice şi al comunicaţiilor; Ion Marinescu, ministru economiei naţionale; dr. Petre Tomescu, ministrul sănătăţii; Aurelian Pană, ministru agriculturii şi domeniilor; prof. Alexandru Marcu, ministru subsecretar de stat al propagandei naţionale; contr-amiral Păiş, ministru subsecretar de stat al marinei; prof. I. C. Petrescu, subsecretar de stat al culturii naţionale; gen. V. Iliescu, subsecretar de stat al activităţii extrascolare; dr. C. Dănulescu, subsecretar de stat al muncii; Mircea Vulcănescu, subsecretar de stat al finanţelor; Petre Strihan, subsecretar de stat al afacerilor interne; Titus Dragoş, subsecretar de stat al românizării; gen. Consantin, subsecretar de stat al aprovizionării; Gh. Davidescu, secretar general al ministerului afacerilor externe; Al. Bădăuţă, secretar general al ministerului propagandei; Napoleon Creţu, secretar general al ministerului culturii naţionale; Sergiu Băcescu, secretar general al ministerului muncii; Pompiliu Voiculeţ, secretar general al economiei naţionale; Paul Sterian, secretar general al ministerului economiei naţionale; Rizescu, secretar general al subsecretariatului românizării.

Din partea Legaţiei germane au luat parte domnii: Conte Heinrich von Hardenberg, consilier de Legaţie; dr. Wolf Dittner, secretar de Legaţie; Hermann von Ritgen, ataşat de Legaţie; Friedrich Wilhelm Kraft, ataşat de Legaţie precum şi alte personalităţi ale Grupului etnic german.

Au fost deasemeni de faţă domnii: dr. Al. Vaida Voevod; prof. Ion Nistor; prof. N. D. Cornăţeanu; prof. Ion Răducanu; prof. D. R. Ioaniţescu; arh. I. D. Enescu; prof. Gh. Ionescu Siseşti; prof. G. Leon; prof. N. Otescu; prof. I. Vântu; prof. V. Vâlcovici; Radu Budişteanu, fost miniştri; prof. C. Rădulescu-Motru; prof. Nichifor Crainic; prof. D. Pompei; prof. Vasilescu-Carpen; Liviu Rebreanu; prof. Al. Tzigara Samurcaş; prof. D. Caracostea; prof. Th. Capidan Membrii ai Academiei Române; prof. Horia Hulubei, rectorul Universităţii din Bucureşti; prof. univ. Aristide Bazilescu; prof. univ. Al. Vechiu; prof. univ. dr. Amza Jianu; prof. univ. dr. Ion Jianu; prof. univ. Gh. Macovei; prof. univ. Bagdasar; prof. univ. V. Viespescu; prof. univ. V. Veniamin; prof. univ. Gh. Vrăbiescu; prof. univ. Dragoş Protopopescu; prof. univ. Vălimărescu; prof. univ. Ion Evian; prof. univ. C. Bungeţeanu; prof. univ. dr. C. Daniel; prof. arhitect Ioţu; prof. univ. Gh. Plastara; prof. univ. Hartman; prof. univ. d. Gerota; prof. univ. Radu Meitani; prof. univ. Mladenatz; prof. univ. C. Rarincescu; prof. univ. Paul Georgescu; prof. univ. ing. Th. Ficşinescu; prof. univ. P. Spacu; prof. univ. M. Hagan; prof. univ. ing. D. Germani; prof. univ. ing. V. N. Stinghe; prof. univ. Gr. Zamfirescu; prof. univ. dr. V. Trifu; prof. univ. C. D. Noniţescu; prof. univ. Ion Stratilescu, prof. univ. A. Zănescu; prof. univ. dr. P. Niculescu; prof. univ. Ispir; prof. univ. Titu Gane, prof. univ. A. Caradas; prof. univ. Gh. Cantacuzino; prof. univ. ing. Mihai Vasiliu; O. W. Cisek, director adjunct al presei; ar. Ernst Weisenfeld; preşedintele Uniunii Presei străine; Th. Solacolu, directorul agenţiei Rador, Romulus Seişanu, Romulus Dianu; Mircea Grigorescu; Al. Gregorian; I. P. Prundeni; N. Batzaria; N. Georgescu-Cocoş; Georg Margi; Alfred Coulin; Vasile Damaschin, Codin Lăzărescu; Const. Şoldan; Gh. Zbârcea; I. Joldea Rădulescu; Gr. Tăuşani; Nelu Constantinescu; Ilarie Dobridor; Aurel Tita; Horia Niţulescu; I. Muche; Marin Matei; ziarişti. I. N. Herescu, preşedintele Societăţii Scriitorilor Români; Ionel Teodoreanu; I. M. Sadoveanu; Ion Pillat; Gala Galaction; Petre Comarnescu; I. V. Soricu; O. Densuşeanu; C. Riuleţ; O. Papadima; George A. Petre; Victor Stoe; scriitori.

Consilier de casaţie Căpăţână, I. Condurache, gen. de rezervă Grigore Constandache, gen. de rezervă Mehedinţi, gen. de rezervă iVrgil Economu, Dimitrie Marmeliuc, ing. Ion Mihalache, director general în ministerul lucrărilor publice, ing. Penescu Kerci, avocat C. Bucşan Mihai Berceanu, Ovid Sachelarie, V. Ionescu, directorul general al Societăţii de radiodifuziune, Octavian Neamţu, directorul Fundaţiei Regale „Mihai I", maior D. Atanasiu, şeful serviciului central al Censurei presei; prof. Romeo Stănculescu, avocat M. Vasiliu-Cluj, N. Lupu Costache, Sebastian Bornemisa, prof. I. Perlea, C. Silivestri, Dinu Lipatti, consilier Octav Beu, Gh. Cronţ, M. Romniceanu, I. V. Emilian, Lt. col. C. Medeleanu, prof. Gh. Ţintă, prof. Paul Demetrescu, prof. Carp, prof. Fl. Ilioasa, prof. Episcopescu, dr. N. Mazilescu A. C. Cuzin, P. Alexandrescu-Roman, col. rezervă P. Petrescu; dr. Leon Prodan, dr. Fl. Codrescu, prof. Gr. Carp, avocat Luca Şindilă, Al Otulescu, Radu Leçca, prof. Smochină, Popescu-Paşcani, prof. Aurel Popa, E. Grigorescu, prof. Tateş, ing. Flavian Baldovin, Victor Bădulescu, prof. Popescu Spineni, Th. Rogalski, dr. Ovidiu Comşa, avocat Van Saanen, N. Ioaniţiu, N. Soreanu, I. Mânzatu, prof. Budeanu, Z. Păclişeanu, Gh. Polydor, V. Măgureanu, directori în ministerul propagandei; director Demetrian, prof. M. Isbăşescu, prof. Emil Vârtosu, prof. Pan. Vizirescu, Eugen Cernătescu, Pantazescu, M. Uţă, Răşcanu, Paul Donici, E. Todie, Victor Mocanu, Emil Riegler Dinu, Aurel Cosma, prof. Chinezu, Gh. Gnericoci, Mircea Popescu, I. Opriş, Gh. Foti, M. Brătianu, N. Ionescu-Caracaleanu, T. Riconte, Ion Hodoş, Gh. Dinulescu, Romeo Mureşanu, etc.

Alte măsuri împotriva evreilor în Bulgaria

SOFIA, 10 (tp.) — Ministerul bulgar al comerţului publică o deciziune prin care toate întreprinderile evreeşti cu un capital mai mare decât 800.000 leva, sau cele care în anul 1940 au realizat un dever de peste 3 milioane leva sunt obligate să lichideze.

Săptămâna italiană la posturile slovace de radiodifuziune

BRATISLAVA, 9 (tp). — Postul slovac de radiodifuziune organizează cu începere dela 9 August o săptămână italiană în cursul căreia ministrul italian al Propagandei, d. Pavolini, va vorbi despre relaţiile italo-slovace. Deasemenea şi alte importante personalităţi italiene vor vorbi săptămâna aceasta la postul slovac de radiodifuziune.

Scrisoarea de mulţumire a generalului von Kleist către trupele române de sub comanda generalului C. Dragalina

Domnul General von Kleist, comandantul unei armate germane a adresat cu prilejul actualelor operaţiuni următoarea scrisoare de mulţumire trupelor române de sub comanda d-lui general C. Dragalina:

„Exprim Corpului Dragalina, deosebita mea recunoştinţă pentru elanul conducerei şi înaintarea atât de energică a diviziilor lui care au trecut biruitoare peste trei compartimente de teren, ce nu puteau fi învinse decât cu cele mai mari greutăţi.

Continuarea acestui atac plin de elan, poate să fie decisiv.

von KLEIST

Casa de Depuneri şi Consemnaţiuni restitue imediat orice depunere

COMUNICAT

În ziarul „Curentul" de astăzi, la rubrica „Văzute şi mărturisite" a apărut o informaţiune în care se arată că depunerile voluntare făcute la Cassa de Depuneri se restituie abea după 3 zile întârziere.

Mai mult, se invită direcţiunea acestei instituţiuni ca să adopte procedeul rapid al băncilor particulare în această materie.

Direcţiunea generală a Cassei de Depuneri ţine să arate că această informaţiune este complet inexactă, necontrolată şi de natură a aduce prejudicii unei instituţiuni publice care are încrederea completă a opiniei publice.

Mai mult, trebuie să se ştie că toate depunerile voluntare făcute la Cassa de Depuneri se restituie în aceiaşi zi, în intervalul de timp ce variază între 15—30 minute, fiind vorba de un serviciu organizat special pentru a satisface nevoile publicului. Că pentru aceste depuneri nu este nevoie de nici un preaviz sau altă condiţiune, plata făcându-se imediat depunătorului sau persoanelor indicate de acestea.

A apărut în Editura „Ofar"
CARNET DE SOLDAT
de AL. RAICU
Emoţionanta spovedanie a unui ostaş care evocă frământarea câmpiilor de bătae. Un adevărat roman de răsboiu pe plan prozodic, ilustrat de pictorul ardelean Nicolae Brana

Locotenent Colonel
Dr. Stamatiu
ŞEFUL SPITALULUI MILITAR
a reluat consultaţiile
BOLI INTERNE. OPERAŢIUNI CHIRURGICALE ŞI FEMEI
Consultaţiuni 3—5 p. m.
STRADA GENERAL BROŞTEANU 17
Lângă Turnul de apă

AVOCAT
MAIOR
Gheorghe T. Bonciu
fost Prim-Comisar Regal al Basarabiei
s'a mutat în str. Marele Voevod Mihai (f. str. Inzov) Nr. 13, Chişinău

Birou de Notariat şi Avocatură
AVOCAT
CONSTANTIN STOENESCU
Căpitan în retragere
Procese militare, penale, civile, fiscale, pensii
Consultaţii: 4—6 p. m.
Chişinău, str. I. C. Brătianu (fostă str. Podolscaia) 26 (754)

AVOCAT
EUGENIA CRUŞEVAN
BIROU de AVOCATURĂ şi NOTARIAT, PENSIUNI
Consultaţii ora 5 — 7 p. m.
str. Mărăşti No. 2 (fost Vartolomei)
Chişinău (632)

HARALAMBIE MARCHETTI
AVOCAT
CHIŞINĂU
str. Iaşilor No. 40
Telefon 405

Anibal I. Gheorghiu
şi-a reluat ocupaţiile profesionale şi primeşte zilnic orele 7—8 dim. şi 5—7 seara
Str. Mărăşti (fostă Bartolomeu) Nr. 1 Chişinău
888

DOCTOR
E. Coşiţ-Fazlă
Boli interne
Special Boli de plămâni
Consult 9—11 şi 4—6 p. m.
Chişinău
Str. Cuza Vodă No. 11
639

DOCTOR
BUDESCU VLADIMIR
Boli venerice, sifilis şi interne
Consultaţii: orele 12-2 şi 6-8 p. m.
CHIŞINĂU
Strada Iaşilor No. 36

„GEAMUL BASARABEAN"
I. BUGULESCU
Telefon 78 Chişinău I. G. Duca 36
Aprovizionându-se direct din fabrici, vă oferă cu preţurile cele mai eftine ce desfid orice concurenţă: Articole de menaj, Porţelanuri, Sticlărie, Săpun de rufe şi toaletă, Vopsele de provenienţă germană şi Geamuri de orice dimensiune şi grosime [illegible] (605)

Fabrica de sifoane
VASILE NAŞU
CHIŞINĂU, Str. I. C. Brătianu No. 39, colţ cu strada Mareşal Badoglio. Telefon No. 585
CUMPĂRĂ STICLE GOALE DE 1 KILOGRAM ŞI 3/4 DE VIN ŞI STICLE DE SIFOANE
820

MARE ASORTIMENT DE STOFE
pentru haine şi pardesiuri bărbăteşti şi de doamne
Diferite muselinuri, imprimeuri, etc. etc. cu preţuri convenabile la:
„Magazinul de Manufactură"
Nou deschis în Chişinău, strada Regina Maria 63, colţ Alexandru cel Bun (911)

ANUNŢ
FACULTATEA DE AGRONOMIE DIN CHIŞINĂU închiriază locuinţe, curţi, beciuri pentru diferite întreprinderi comerciale.
Doritorii se pot adresa zilnic la sediul Facultăţii, str. G-ral Berthelot, No. 109, între orele 11—13. (909)

Zilnic zarzavaturi proaspete şi eftine
puteţi procura dela Magazinul de Desfacere al Facultăţii de Agronomie din Chişinău, str. Viilor No. 121, colţ cu str. Unirii (910)

COAFORUL VICTOR
s'a reîntors din Bucureşti şi a deschis cabinet special pentru DOAMNE, UNIC ÎN CHIŞINĂU. Execută: VOPSIREA PĂRULUI după metoda ultra-modernă, PERMANENTE cu şi fără electricitate
CHIŞINĂU
Str. Universităţii 51, colţ cu strada Ştefan cel Mare (intrarea prin curte)
Deschis zilnic în orele legale
PREŢURI ABSOLUT FIXE

Doctor în Medicină
D. KOTSOVSKY
boli nervoase şi sexuale
Chişinău, str. Unirii 20
Consultaţii: orele 8-11 şi 5—7

La CHILIA-NOUĂ
se mănâncă bine la restaurantul
„REINTREGIREA" („TIMOŞCA")
Bufet bine asortat. Ciorbă pescărească

ŞTAMPILE DE CAUCIUC
se pot confecţiona prin
„ASTRA"
Librărie şi Papetărie
Chişinău
Str. Regele Carol No. 27
Telefon 107
(797)

La CHILIA-NOUĂ
STOFE şi GALANTERIE
cu preţuri de reclamă se găsesc la magazinul
A. GRIGOROV
Str. Ştefan cel Mare, 14

MICA PUBLICITATE

DE VÂNZARE ieftin 50 hectare iarbă necosită în comuna Oniţcani, jud. Orhei. A se adresa: str. General Berthelot, 101 Chişinău.

DE VÂNZARE electrodinam bună stare 110 Wolţi, 27,4 amperi — P. S. 3 — 2 Kw. Informaţii: Nicolae Tarcău, str. 27 Martie No. 5, Chişinău (906)

PIERDUT certificatul de naţionalitate No. 2719 B. N. din 28 Sept. 1929, eliberat pe numele Manicovschi Simion. Se declară nul şi fără valoare. (907)

PIERDUT actele: adeverinţa de la Circ. V-a poliţie, extractul de naştere şi o fotografie pe numele Scerbina Varvara din Chişinău, sub. Malina Mică, str. 62, casa No. 4. Fiind săracă, rog pe găsitor a le aduce la redacţia ziarului. (904)

SE CAUTA lucrător bun la bucăţi mari Croitoria Bucureşteană, str. Ştefan cel Mare 87, Chişinău. (861)

PIERDUT haină în ziua de 6 August cu actele: buletinul de populaţie, certificatul de bună purtare, adeverinţa dela cercul de recrutare şi o fotografie pe numele Efimciuc Petre din Chişinău, str. Alexandru Donici No. 55—41. (905)

CĂŢELUŞĂ pekineză roşie, tunsă o parte, pierdut. Recompensă. Pompieria Chişinău. (902)

PIERDUT pe linia de tramvai Alexandru cel Bun între str. General Broşteanu şi str. Mihai Viteazu o servietă conţinând: o flanea, un guler şi o pereche de ciorapi. Găsitorul este rugat a le înapoia la redacţie, contra recompensă. (903)

Cele din urmă știri

TRUPE GERMANE, ROMÂNE ȘI SLOVACE au atins pe o lărgime de 400 km, contra forturile nordice ale munților Caucaz

BERLIN, 9 (Rador).— Dela marele cartier general al Fuehrerului înaltul cmandament al forțelor armate germane comun că:

Trupe germane, române și slovace au atins pe o lărgime de 400 km. contraforturile nordice ale munților Caucaz.

Luptele continuă în jurul capului de pod al fluviului Kuban pe care inamicul il mai deține la nord de Krasnodar.

Formațiuni rapide ale armatei și formațiuni SS au străbătut sectorul Laba și atacă spre apus, în direcția Maikop.

Aviația a dat atacuri împotriva mișcărilor de retragere și de evacuare inamice efectuate pe șosele și căi ferate sau pornite din porturile dela Marea Neagră din Caucazul de Nord.

Trei îmbarcațiuni au fost scufundate cu acest prilej prin bombe în portul Anapa și un cargobot a fost avariat.

Intre Volga și Don, la sud-vest de Stalingrad, contraatacuri date de puternice forțe inamice au fost respinse în lupte înverșunate.

In marele cot al Donului, atacul forțelor germane progresează cu succes la nord-vest de Kalaci.

Masele inamice îngrămădite la vadurile fluviului au fost atacate nimicitor dela mică și mare înălțime de către formațiuni de luptă și bombardament ale aviației germane.

La nordvest de Voronej, mai multe atacuri ale inamicului au fost respinse. Contraatacurile germanilor au fost încununate de succes locale.

Violente lupte de apărare continuă în regiunea Rjev.

Intr'un alt sector de luptă de pe frontul central, formațiuni de infanterie au nimicit, pe un teren foarte dificil, între 20 și 30 Iulie, cu ocazia unor atacuri locale, mai multe divizii de infanterie sovietice.

Inamicul a pierdut în cursul acestor lupte peste 4000 morți și 1589 prizonieri, precum și 24 care de luptă, 20 tunuri și 152 mitraliere și aruncătotre de mine.

Pe Volcov, inamicul a dat în mai multe rânduri atacuri violente împotriva unui mic cap de pod, atacuri ce au fost respinse de garnizoana curajoasă în cursul unor lupte înverșunate.

Pe frontul răsăritean formațiuni de avioane de vânătoare și artileria antiaeriană au doborît în cursul zilei de Sâmbătă 82 avioane sovietice, pierderile proprii fiind de cinci.

In lupta împotriva Marei Britanii, avioane de luptă germane au atacat în cursul zilei și nopții instalații importante de război din sudul Angliei și din nord-vestul insulei.

Un avion de vânătoare englez a fost doborît în cursul unei lupte aeriene.

COMUNICATUL ITALIAN

ROMA, 9 (Rador). — Comunicatul marelui cartier general al forțelor armate italiene, având numărul 803 are următorul cuprins:

In cursul zilei de Sâmbătă s'a înregistrat pe frontul egiptean acțiuni ale elementelor de recunoaștere și activitate de artilerie de o parte și de alta.

Două avioane au fost nimicite de artileria antiaeriană a marilor noastre unități terestre.

Aviația Axei a reînoit atacurile ei împotriva concentrărilor inamice de trupe și mijloace de luptă, doborând în luptă două avioane Curtiss.

Și deasupra Maltei au continuat operațiunile formațiunilor aeriene italiene și germane cari au bombardat în mai multe rânduri instalațiile militare dela Valleta, Ta Venezia și Mikabba, făcând ca aviația britanică să piardă două avioane Spitfire.

Submarinele noastre au scufundat în Oceanul Atlantic două vase și un vas petrolier, cu o deplasare totală de 24.875 tone.

Submarinele cari au scufundat aceste trei vase sunt comandate respectiv de căpitanul de corvetă Carlo Fecia di Cossetto și de locotenentul de vas Francesco d'Alessandro.

In total, vasele de război și comerciale scufundate în oceanul Atlantic, în marea Mediterană, în marea Roșie și în Marea Neagră de către submarinele noastre și cari au fost identificate sigur și nominal, unul câte unul, depășesc 1.000.000 tone, atingând cifra de 1.018.971 tone.

DEZASTRUL ARMATELOR MAREȘALULUI TIMOȘENCO ESTE INEVITABIL

Senzaționalele declarații ale unui ofițer sovietic, dezertor din armata roșie

Comunicatul postului clandestin sovietic „Pentru Rusia"

Serviciul special al ziarului „Basarabia"

HELSINKI, 10 (Rador). — Postul clandestin sovietic „Pentru Rusia" a comunicat aseară următoarele:

Căpitanul din armata roșie Vasily Kravcenco, care în timpul dezastruoasei retrageri bolșevice a izbutit să fugă din unitatea sa, încadrându-se în frontul anti-stalinist, dă referințele de mai jos cu privire la situația actuală a armatelor mareșalului Timoșcenco:

„Dezastrul armatei lui Timoșcenco est inevitabil.

Clătinarea ei a început încă din primele bătălii date în regiunea Salskului. Acolo pierderile în material și oameni deveniseră incalculabile și Timoșenco a încercat să ascundă adevărul asupra situației. Retragerea care a fost ordonată, s'a produs în împrejurări dezastruoase.

Ariergărzile au fost nimicite, iar strategia întrebuințată pentru a salva oamenii și armamentul a dat greș. Ca să se vadă haosul și panica ce cuprinsese populația, ce se împrăștia în toate părțile, e destul să spun că artileria care se afla în spatele nostru a fost lăsată în voia morții și probabil capturată apoi de germani. Timp de 10 zile cât a durat bătălia de la Salsk, noi n'am dormit decât o oră pe noapte. Atacurile repetate și foarte puternice ale armatei germane, ne împingeau cu îndârjire înapoi, fără să ne dea răgaz măcar o clipă. Mijloacele de comunicație și în special șoselele deveniseră impracticabile, fiindcă se aflau în permanență sub tirul bombardamentelor germane.

O mulțime de tancuri au fost incendiate.

Cavaleria și infanteria neputând să se scurgă pe drumuri, se împrăștia în toate direcțiile, pierzând legătura și prefăcându-se într'o massă zăpăcită care nu mai știa ce se întâmplă la doi pași. După bătălia dela Salsk, soldații și-au căutat regimentele timp de două săptămâni.

Mai departe, fostul căpitan sovietic își dă unele păreri asupra teritoriilor pierdute astăzi de soviete. El spune că mulțumită rapidei înaintări germane, bolșevicii și-au pierdut cele mai importante provincii, bogate în material absolut necesar pentru industria grea și cea de război. Pierderile acestea constituie pentru bolșevici o adevărată groază, fiindcă teritoriile ocupate de germani cuprind 50 la sută din tot pământul arabil a Rusiei. Deasemenea, pierderea regiunii petrolifere din Kaukaz va da bolșevicilor o lovitură de moarte.

Un fapt deosebit de important pe care fostul căpitan Kravcenco a vrut să-l scoată în evidență este că soldații bolșevici au început să nu mai creadă în victorie. Toate ordinele de zi și manifestele prin care guvernul dela Kuibișev vrea să redreseze moralul armatei, încep să nu mai fie crezute. Dimpotrivă, sunt ironizate și nici nu mai sunt citite.

Pe de altă parte, Kravcenco și-a exprimat admirația față de extraordinarele calități războinice ale ostașilor germani. El a spus că de un an și jumătate aproape de când a fost angajat în operațiile duse de armata bolșevică, a putut constata că soldatul german nu se intimidează ori cât de puternic ar fi focul mitralierelor, știe cu o artă desăvârșită să folosească terenul și are o prezență de spirit nemaipomenită care bagă panica în toți trăgătorii sovietici. In luptele dela Iampolinscaia, când au fost masate pe un front de 15 km. mitralieră lângă mitralieră, soldații bolșevici s'au trezit — cu tot focul înverșunat — cu pușcașii germani la 10 metri în fața țevei mitralierelor. Bineînțeles că soldații roșii au luat-o la goană, lăsând pe teren o bună parte din material și în cele din urmă fiind măcelăriți până la unul.

In această bătălie, — a spus Vasile Kravcenco,— am primit și eu două gloanțe în mâna stângă, în timp ce duceam binoclul la ochi ca să mă conving de dezastrul care se desfășura.

E nevoie să luptăm contra mincinoșilor care țin în ghiare orișice tendințe de a descoperi adevăratele planuri ale călăului dela Kuibișev. Lupta trebue dusă fără încetare fiindcă vom birui pe opresorii poporului rus. Disperarea lui Timoșenco a avut un mare răsunet pe lângă guvernul lui Stalin și probabil că în scurt timp vor trebui s'o ia cu toții la sănătoasa, spre fundurile Asiei" — și-a încheat povestirea sa, fostul căpitan sovietic Vasile Kravcenco.

PRIMUL COMUNICAT SPECIAL GERMAN

ORAȘUL KRASNODAR A FOST CUCERIT

Sovietele au pierdut cel mai important centru pentru industria de armament

BERLIN, 9 (Rador). — Dela marele cartier general al Fuehrerului, înaltul comandament al forțelor armate germane transmite următorul comunicat special:

Divizii germane de infanterie, strălucit sprijinite de formațiuni ale aviației germane, au străpuns, după ce au realizat marșuri excepționale și după lupte grele pe o căldură tropicală, poziții puternic forificate la nord de fluviul Kuban și au cucerit orașul Krasnodar, capitala regiunii Kuban importantă pentru industria de armament a inamicului.

Al doilea comunicat special german

Centrul importantei regiuni petrolifere orașul Maikop a fost luat cu asalt

BERLIN, 9 (Rador). — Dela marele cartier general al Fuehrerului, înaltul comandament al forțelor armate transmite următorul comunicat special:

Orașul Maikop, centrul importantei regiuni petrolifere situată pe povârnișul din spre nord al Caucazului, a fost luat cu asalt Duminică, la ora 18,20, de formațiuni rapide.

Stalingradul în preajma de a fi încercuit

Novorosiisk și centrul industrial Mineralnie-Vodi, greu amenințate

VICHY, 10. (Tel. part.). — Corespondentul din Stockholm al agenției „Havas" transmite următoarele:

A 60-a săptămână de război, care începe astăzi, găsește fără îndoială armata germană, care a declanșat ofensiva de vară atingând câteva din principalele ei obiective în special Krasnodar, puțurile petrolifere dela Maikop, cursul fluviului Volga, Stalingrad și portul Novorosisk.

In ultimele 24 de ore operațiunile în partea occidentală a frontului de Sud, continuă a se desfășura în mod favorabil pentru germani.

La extremitatea de Vest a frontului, adică pe coastele Mării de Azov, forțele însărcinate cu operațiunile de curățire au atins limita la Nord a deltei mlăștinoase a Kubanului, la Etrask, oraș situat la 70 km. Sud de Jeisk. Mai la Sud, portul Temryup și coasta înconjurătoare, tăiată de orice comunicație spre Vest, este amenințată în acelaș timp la Nord-Est de Germani — sosiți dela Timohovskaia — și la Vest de trupele cari au trecut strâmtoarea Taman stabilind primele capete de pod lângă Tamansk.

Mai la Est, importantul centru de rafinare Krasnodar a fost ocupat.

Maikop, deasemenea a fost ocupat.

Mai la Est, situația este mai clară. Se știe că numai un grup motorizat a plecat acum 6 zile dela Voroșilovsk în direcția Sud-Est și a depășit Nevinominsk. Obiectul, este centrul industrial Mineralnivodi și Piatigorsk. Singurul obstacol natural pe care se pot sprijini forțele sovietice însărcinate cu apărarea acestei regiuni este fluviul Kuma, care este tăiat de linia ferată Rostov-Baku la cel puțin 10 km. Nord-Est de Mineralnie-Vodi. Se anunță că forțele germane au atins cursul acestui fluviu.

In partea orientală a frontului de Sud, operațiunea de încercuire a Stalingradului a intrat în faza decisivă. Germanii care de 2 săptămâni se aflau în defensivă în interiorul buclei Donului, au declanșat noui atacuri masive în regiunea Kalach, cât și la Est de Kletskaia. Aceste atacuri au fost încununate de succes. Trupele care au susținut aceste lupte au atins împrejurimile râului Iljinka.

După ce acest curs de apă va fi depășit, nu va mai exista nici un obstacol care să împiedice înaintarea germană spre Vest, și cei 80 km. de povârniș ușor, care despart punctul de confluență al Donului cu Iljinka de Stalingrad, vor putea fi ușor trecuți.

Inaintarea infanteriei germane spre Volga în regiunea numită de comunicatele germane „regiunea între Don și Sal" a fost extrem de rapidă: „50 km. pe zi în medie cu toată căldura sufocantă de 40 gr. la umbră", se declara eri în cercurile autorizate din Berlin. Ori, sunt 250 km. între Kotelnikovo și cursul fluviului Volga. Acest fluviu a fost atins în momentul de față.

Reiese că în sectorul Stalingrad ultima mare manevră de încercuire se apropie de sfârșit și rezultatele surprinzătoare ale acestei vaste operațiuni vor fi anunțate în curând.

ARESTAREA LUI GANDHI A PRODUS CONSTERNARE IN TOATĂ LUMEA

BERLIN, 10 (Tel. part.). — Se anunță din Ankara că știrile primite asupra arestării lui Gandhy, Nehru, Azad și a celorlalți conducători ai Congresului, au produs aci efectul unei consternări. Cercurile politice și parlamentare sunt de părere că aceste arestări constituesc unul din cele mai importante evenimente din ultima săptămână, iar rezultatul lor va fi că administrația britanică din India va trebui să facă față unor dificultăți ale căror întinderi nu au fost experimentate până în prezent.

ARESTAREA ALTOR MARI DEMNITARI IN INDIA

GENEVA, 10 (Tel. part.) — Din Bombai se anunță că Miss Maniben Petol, fiica lui Vallabhai Petol, a fost arestată împreună cu tatăl său, precum și Kripalani, secretarul Congresului, Bgker, fostul ministrul la Bombay se găsește printre arestați. Legăturile telefonice cu Bombay-ului tăiate la orele 0,2 au fost restabilite la orele 0,3.

Când Gandhy și celelalte persoane arestate cu el au părăsit casa „Birla" în mașini de poliție, bărbații și femeile care erau adunați la poartă pentru rugăciunile de dimineață au strigat: „Trăiască Gandhy"; iar acesta a răspuns cu un surâs. Printre persoanele proeminente arestate se află: Dr. Syed Mahmud; dr. Pattabhai, Sitaryya, dr. Pc. Ghose și Asafali, toți membrii ai comitetului executiv și Nerendra Dev, membru al comitetului executiv și socialist de seamă. Poliția s'a folosit de gaze lacrimogene pentru răspândirea mulțimei aflate în fața balconului comitetului Congresului pan-indian, unde d-na Asafai, șefă a Congresului din New-Delhy a anunțat arestarea șefilor.

Știrea a fost întâmpinată cu strigăte de: „Trăiască Gandhy". Drapelul arborat de Asafali a fost luat de poliție. Când s'a întrebuințat gazul lacrimogen, oamenii din mulțime s'au aruncat la pământ. Când s'au ridicat poliția l-a risipit cu lovituri de bastoane.

ANGLIA IȘI DEMASCĂ MÂRȘEVIILE PRIN TEROARE

BERLIN, 18 (Tel. part.). — Agenția „Transocean" transmite că recentele măsuri luate de guvernul britanic în India au cauzat senzație în cercurile competente politice germane deși aceste măsuri ale Britanicilor erau de prevăzut. Se subliniază în legătură cu ultimele evenimente din India că Britanicii s'au demascat după ce și-au dat seama că încercările lor de a zădărnici evenimentele prin diferite șiretlicuri, au dat greș, deoarece elementele conștiente indiene s'au hotărît să lupte pentru libertate.

Se atrage atenția aici că terorismul britanic din India, prin arestarea luptătorilor indieni, care luptau pentru libertate, confirmă încă odată că în realitate Anglia nu este preocupată de drepul de libertate al oamenilor, ci în ultima instanță a întrebuințat întotdeauna forța brutală. Se mai atrage atenția aici în legatură cu aceasta că Subhas Chandra Bose a declarat, în proclamația sa, că cu cât Marea Britanie tiranizează mai mult India, cu atât va fi mai bine pentru deșteptarea morală a Indiei. Mai departe, când Chandra Bose spune Britanicilor că prin măsurile lor împotriva Congresului și împotriva lui Gandhy, ei fac un serviciu fără voința lor cauzei indiene, acest lucru este foarte adevărat. Mai ales acum când Anglia se demască în mod atât de nerușinos.

CAUCAZUL ESTE PIERDUT PENTRU APROVIZIONAREA RUȘILOR

Traficul sovietic pe Volga și Marea Azov paralizat.-Trupe germane SS, române și slovace, fugăresc mereu inamicul bătut

BERLIN, 10 August. (Tel. part.). — Postul de radio din Capitala Reichului a difuzat următorul comunicat:

Prin întreruperea căii ferate Rostov-Baku, tot traficul sovietic dela estul Mării Azov a fost oprit și astfel Rușii nu mai pot aduce trupe și material de război în cantități masive și deci nu pot opune o rezistență organizată, fiind împinși mereu înapoi de unitățile armatei, ale formațiunilor SS ca și de către trupele române și slovace.

Aviația germană a paralizat navigația rusă de pe Volga și de pe linia ferată dela estul acestui râu, singura legătură cu petrolul din Caucaz, pe care o mai au în prezent Rușii.

SOVIETELE NU MAI POT OPRI INAINTAREA GERMANĂ

NEW-YORK, 10 August. (Tel. part.). — Presa americană retransmite comunicatul postului de radio- emisiune Boston, în care, după ce se face bilanțul săptămânal al luptelor din Răsărit, declară:

Situația trupelor lui Timoșenko e gravă.

Sovietele nu mai pot opri „înaintarea germană".

Tipografia Societatea Națională de Editură și Arte Grafice „DACIA TRAIANĂ", București Str. Sărindar 5-7-9 — Inmatriculată sub Nr. 156/942 la Reg. Oficiului Comerțului București Tipărită la 10 August 1942